

Terézváros

A bábok nem lázadnak

Színházi közösség
a kapuk mögött

18

Parkolási reform jön –
Interjú Soproni Tamással,
Terézváros polgármesterével
a járványügyi intézkedésekről

6

Nem adják fel –
Szociális területen
dolgozók vallanak
a munkájukról

10

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7967-es számon
 Dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első keddi 16.00-18.00 Női és családjogi fogadóóra/tevékenység: Minden hónap első hétfő 16.00-18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00-18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Gyórfy Máté alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00-18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00-18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 51-8938-es számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-es számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Csütörtök 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-es számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00-18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó keddi 17.00-18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-70) 705-5566-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00-17.00, Telefon: (06-30) 751-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00-17.00, Telefon: (06-70) 477-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal (recepción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00-17.00, Telefon: (06-70) 477-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/156.	Csütörtök 17.00-19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 311-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00-19.00, Telefon: (06-20) 935-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 956-0506-es számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 476-3806-es számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 206-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a (06-30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Szőke Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekejéltéti Központ

dr. Kopácsy Judit
1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18. Tel.: 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 31., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Rzt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81-83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
Telefon: 473-2714, 473-2718
Ügyfélfogadási idő: hétfő 13.30-18.00,
szerda 8.00-16.30, péntek 8.00-11.30

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest Andrássy út 55.
1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: hétfő 8-18, k, cs: 8-16,
szerda: 11-19, péntek: 8-14

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,
342-0907, 342-0908, 342-0909.
Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30-18.00,
szerda 8.00-16.30, péntek 8.00-11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 351 8939
Hétfő: 8:00-18:00, kedd: 8:00-16:00
szerda: 8:00-16:30, csütörtök: 8:00-16:00
péntek: 8:00-13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Grekovic Borbála, Hegyi András,
Komjáthy Anna, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szilágyi Erika, Takács Gergely, Török Attila

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Bundula Csaba, Gaár Iván, Kovács Aranka, Lindmayer Viktor,
Matolcsi Györgyné, Molnár Gergely, Óvári Gyula

Tulajdonosi bizottság

Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zsolt, Fülöp Gergely,
Kecskés Balázs, Lindmayer Viktor, Nyíri Gábor,
Sajószegi Péter, Tóth Viktor, Töreki Milán

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Bencsik Zoltán, Császárné Csóka Ilona, Csontos Gyöngyi,
Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szabó Krisztina Diána, Szász Károly, Varga Máté

A semmies fogadóóra határozatán ideig...

Pár tucat ezrekért

„Keressük azt az év bármely napján munkára fogható, kettő-három helyett dolgozó, szívesen túlórázó, szellemi és fizikai megterhelést egyaránt jól viselő, végtelenül türelmes és empátikus munkatársat, aki minimális fizetésért pozitív életszemléletét megtartva végezne alacsony társadalmi megbecsültségű munkát. A jelentkezéseket a Nálunk a Covid alatt sincs home office jeligré várjuk.”

Vajon ki jelentkezne efféle hirdetésre?

Mindannyiunk – legtöbbször nem tudatosított – szerencséjére vannak olyan elhivatott emberek, akik a fenti munkakörülmények ellenére is vállalják azt, hogy szociális ellátóintézményekben (időseket vagy fogyatékkal élőköt gondozó otthonokban, hajléktalan embereket ellátó helyeken, családgondozókban stb.) nem mellékesen a mi lelkiismeretünk is tisztán tartva dolgozzanak.

Sőt – mint azt a róluk szóló összeállításunkban elárulják – el sem tudják képzelni, hogy más csináljanak. Több ezer idős, beteg vagy nehéz helyzetbe került embert látnak el Terézvárosban pár tucatnyian: közülük hatan most az arcukat és a gondolataikat adták ahhoz a törekvésünkhöz, hogy bemutassuk a terület szépségét, fontosságát, megbecsültségének fájó hiányát a szociális munka napjának apropóján (10. oldal).

Ebben a nehéz időszakban, amikor a legtöbben a kontaktusokat kerülve, lehetőleg otthonról dolgozva próbálják meg átvészelni a járványt, ők akkor is családokat látogatnak, intézményekbe járnak be. „A feladás nem opció” – mondja az egyikük. Még egy világjárvány idején sem.

Kertész Anna

20

Tartalom

Egyszer volt csoda

A Skála Metró tündöklése és bukása

16

Terézváros, csapó!

Hidegháborús kémdrámát forgatott a Lövölde téren a Klippályázat egyik támogatója

8000 év finomsága

Grúz konyha Terézvárosban

22

25, 27

Közös készülődés

Öltöztessük otthonunkat ünnepi díszbe!

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Kertész Anna **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzletág igazgató **TERJESZTÉS:** Magyar Posta Zrt. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 1/342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Terézváros

Legyen szemét helyett rend!

A Podmaniczky utcai szeméttárolók körüli rend megteremtése érdekében tartott területbejárást Terézváros három alpolgármestere.

A közterületen lévő sok szemét miatt kerületünk egyik állandóan problémás helye a Podmaniczky utcai szeméttároló sziget és annak közvetlen környezete. November közepén dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna, Györffy Máté és Temesvári Szilvia alpolgármesterek közösen mentek ki a helyszínre, és az ott látottak alapján készítettek tervek a terület megtisztítása, felszámolása érdekében.

„Célunk, hogy a Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) nagy alumíniumkukáit egy jól körbezárt területre helyezzük át. Ez ügyben tárgyalások kezdődtek a MÁV és az FKF vezetőivel, így megkezdődött az erre alkalmas MÁV-terület kiválasztása” – mondta el dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna.

Sajnálatos módon a Podmaniczky utcai szelektív sziget már korábban elvesztette lakossági funkcióját, tekintettel arra, hogy többségében a vállalkozók más kerületekből „importált” szemetének gyűjtőhelyévé vált. Terézváros alpolgármesterei most ezért kezdeményezték, hogy ideiglenes jelleggel számolják fel ezt a gyűjtőhelyet. Erre az ad módot, hogy jelenleg minden társasházban vannak már szelektív kukák.

30

százalékát a kerületi parkolóhelyeknek nemsokára csak a terézvárosiak autói foglalhatják el 18 óra után

A TERÉZVÁROSI Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. eltakarította a Podmaniczky utcán a lehullott lombokat. A kerület takarítása mellett továbbra is segítenek a fővárosi fenntartású területek tisztán tartásában is.

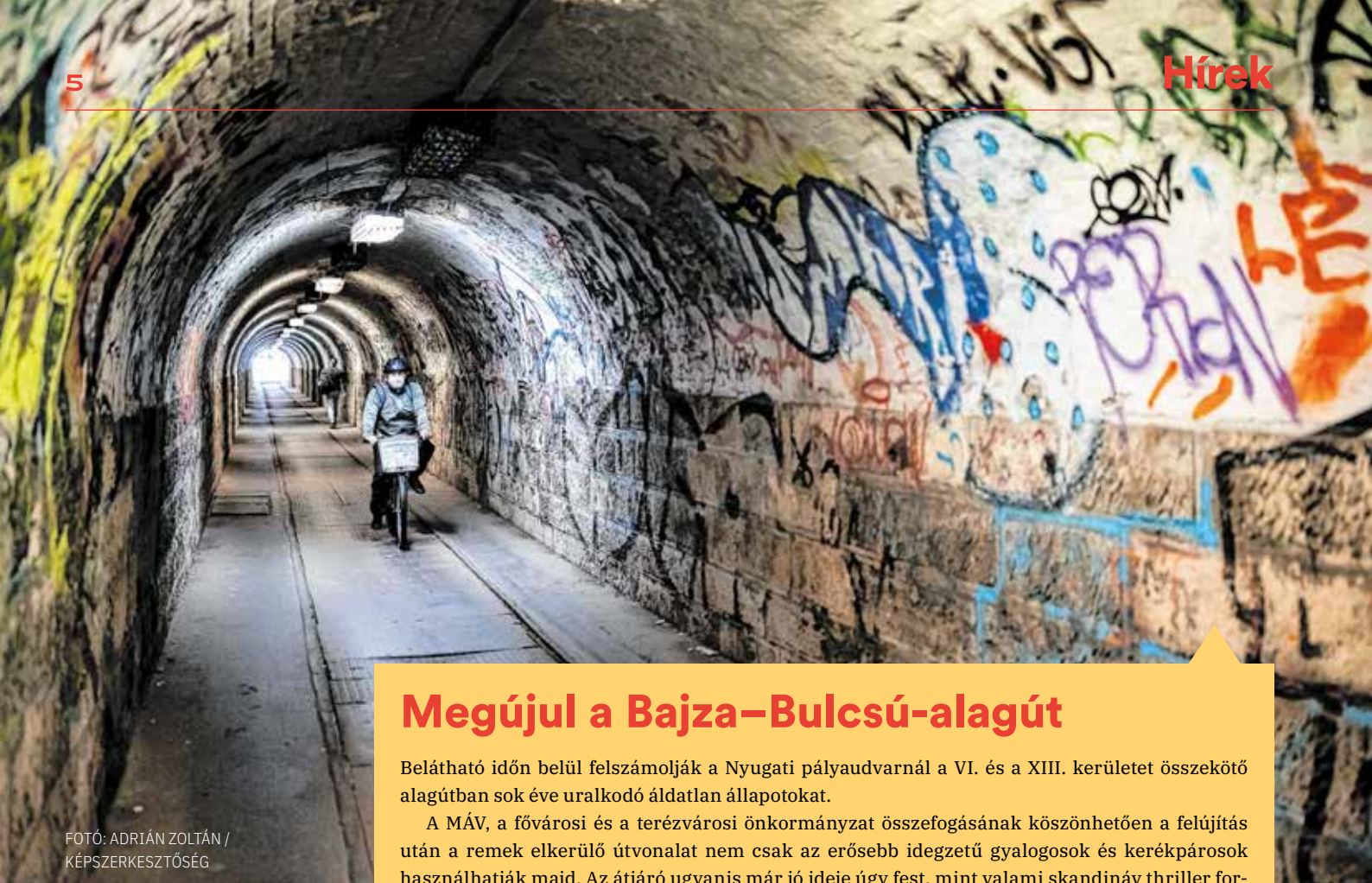
IDE AZ ÜVEGEKKEL!

Jól vizsgáztak az augusztus elején a vásárcsarnokba elhelyezett szelektív üvegpalackgyűjtő edények. Sok terézvárosi lakó fedezte fel, és használja máris a csarnok Szófia utca felőli oldalbejáratához elhelyezett 240 literes fekete, műanyag konténereket. A három hónap után leszűrt tapasztalatok alapján heti egy automatikus ürítésre van szükség.

Láthatóan örömmel fogadták a kerület lakói az üvegyűjtési lehetőségek bővítését: a kezdeti két konténert rögtön az első néhány hét után háromra kellett növelni. Amennyiben tovább növekszik az igény, újabb edények beszerzése is megoldható. Az üvegeket a kerület több élelmiszerboltjában (CBA Prima, Lidl, Manna, Spar) is átvesszik.

Fontos az üveghulladék szelektív gyűjtése: az újrahasznosítás után elkészülő új üvegáru nélkülözhetetlen a hazai borászatok és konzervgyárak számára.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Megújul a Bajza–Bulcsú-alagút

Belátható időn belül felszámolják a Nyugati pályaudvarnál a VI. és a XIII. kerületet összekötő alagútban sok éve uralkodó áldatlan állapotokat.

A MÁV, a fővárosi és a terézvárosi önkormányzat összefogásának köszönhetően a felújítás után a remek elkerülő útvonalat nem csak az erősebb idegzetű gyalogosok és kerékpárosok használhatják majd. Az átjáró ugyanis már jó ideje úgy fest, mint valami skandináv thriller forgatási helyszíne.

A terézvárosi önkormányzat kezdeményezésére tavasszal ültek asztalhoz a tulajdonosok és az építmény üzemeltetésében, karbantartásában érintett felek. A megszületett megállapodás szerint a felújítás terveit a terézvárosi önkormányzat készítteti el, a MÁV a belső falakat teszi rendbe és felszámolja a balesetveszélyes, kiálló vízelvezető csatornafedeleket. A Budapesti Disz- és Közvilágítási Kft. a világítást újítja fel, a lejárók és az azokat körbevevő területek pedig a főváros és a kerület költségén szépülnek meg.

Gyórfy Máté, Terézváros városfejlesztésért felelős alpolgármestere az ütemezésről szólva elmondta: tavaszra elkészülnek a tervek, a közbeszerzési eljárás lezárultával indulhatnak meg a felújítási munkák, amelyek 2022 első felében érhetnek véget.

**Az oldalpárt összeállította:
Gajdács Emese
és Kertész Anna**

Két vonulás között

A Terézvárosi Közbiztonságért és Közbiztonságáért Közalapítvány (TEKA) 1,6 millió forintos támogatásával újult meg a Belvárosi Katasztrófavédelmi Őrs konyhája. Az eszközöket és az anyagot a TEKA vásárolta, a kivitelezést a tűzoltók vállalták.

„A TEKA rendkívül fontosnak tartja a helyi rendvédelmi és katasztrófavédelmi dolgozók támogatását és felelősségteljes, életmentő munkájának elismerését. Az évi kétszeri jutalmazáson kívül folyamatosan igyekszünk hozzájárulni munkakörülményeik javításához” – hangsúlyozta Tőreki Milán, az alapítvány elnöke.

A Belvárosi Tűzoltóság három kerület tűzvédelmét látja el, évente 500-600 esetben sietnek a Terézvárosban élők segítségére. „Egyáltalán nem mindegy, hogy a 24 órás műszakban dolgozó tűzoltók két vonulás között milyen körülmények között teljesítik a szolgálatukat” – mondta Gaár Iván, az önkormányzat közbiztonsági tanácsnoka.

Jurás-Pálincás Gábor tűzoltó százados a köszönő szavak után a fűtési idény veszélyeire hívta fel a figyelmet. Hangsúlyozta: a káresetek bekövetkezésének megelőzéséért mindannyian tehetünk.

FOTÓ: ANCSIN GÁBOR / KÉPSZERKESZTŐSÉG

Felelősséggel tartozunk

Már az ingyenessé tett parkolás és az annak nyomán fellépő közlekedési káosz előtt is folyamatban volt a terézvárosi lakosoknak fenntartott parkolóhelyek kialakításának előkészítése – árulta el Soproni Tamás polgármester, aki az önkormányzat járványügyi intézkedéseiről és a bajbajutottak támogatásának szükségességéről is beszélt a pandémia második hullámának közepén.

Kertész Anna

– A koronavírus-járvány első hullámában, tavasszal főként az önkormányzatok vállalták magukra a bajbajutottak ellátását, megsegítését. Ez nyilván jó színben tüntette fel őket, közel kerültek az emberekhez. Taktikai lépés lenne a kormány részéről, hogy most a népszerűtlen járványügyi intézkedések elrendelését (pl. a közterületi maszkviselést) is az önkormányzatokra bízta, vagy úgy gondolhatják, hogy az emberek „hallgatnak” a hozzájuk közelebb lévő önkormányzati politikusokra?

– Szerintem helyes út az önkormányzatokra bízni ezt a döntést, hiszen egy kistelepülés utcáin más a fertőzésveszély, mint a szűk terézvárosi járdákon. Nyilván kényelmetlenek és kellemetlenek ezek a szigorítások, amelyeket a kormány, illetve az önkormányzatok meghoztak, de felelősséggel tartozunk minden emberért: mi, terézvárosi politikusok a terézvárosi emberekért és mindenkiért, aki megfordul a köztereinken. A rendelkezésünkre álló eszközökkel minimálisra kell csökkentenünk a járvány terjedését, a megfertőződés lehetőségét. De a felelősségünk nem csupán ebben áll.

Nemcsak a járványügyi helyzetet, de az annak nyomában fellépő gazdasági következményeket is

kezelnünk kell. Az, hogy a kormány egy forinttal nem segítette, segíti a fővárosi turizmust, vendéglátást, beláthatatlan következményekhez vezet.

Mindannyiunk érdeke, hogy ebből minél hamarabb kilábaljanak a gazdasági szereplők. Ezért vezettük be újra a krízistámogatást, az albérletidij-támogatást és egyéb veszélyhelyzeti támogatásokat. Bízom abban, hogy minél több terézvárosit sikerül átsegítenünk ezen az időszakon.

– A programjában kevesebb autót, helyieknek fenntartott parkolóhelyeket ígérő önkormányzattal szemben szülhet indulatokat az is, hogy az ingyenes parkolás miatt jelentősen megnőtt a belvárosi forgalom, akár fél vagy egy órát is keringhet az, aki helyet keres az autójának a terézvárosi otthona közelében.

– Nagyon megosztó intézkedés a parkolás ingyenessé tétele, amelyet nem az önkormányzatok, hanem a kormány hozott, indoklása szerint a járványszempontból veszélyesebb tömegközlekedés elkerülése érdekében. A sűrített járatokon szellősen utazhatnának az emberek, így viszont tovább nőtt a légszennyezettség, amely a tüdőt is támadó betegség terjedésének időszakában nagyon nem szerencsés.

Sokkal inkább az lenne a cél, hogy otthon és a városban szétszórva tartsuk az embereket, nem az, hogy szűk belvárosi kerületekbe csalogassuk őket.

Továbbra is elkötelezettek vagyunk abban, hogy a lakók érdekében rendbe tegyük a parkolást: a mostani parkolóhelyek 30 százalékán este 6 és reggel 8 között hamarosan csak VI. kerületi lakosok parkolhatnak. A főváros partner ebben a törekvésünkben, jelenleg is zajlik az előkészítése: a forgalomtechnikai tervek már elkészültek, így hamarosan megkezdődhet a lakók számára fenntartott parkolóhelyek kijelölése.

– Mit jelent az ingyenes parkolás a kerületnek?

– Az ingyenesség alatt vált nyilvánvalóvá, hogy a fizetőparkolás elsősorban forgalomszabályozó eszköz, aminek hiánya állandó közlekedési káoszt, dugókat, minden korábbinál több tiltott helyen parkolást (járdá, sétálóutak) okoz.

Emellett komoly anyagi vonzata is van az intézkedésnek. Havonta 100 millió forint fölötti összegtől esünk így el, ez a járványhelyzet kezelésével terhelt költségvetésünkben hatalmas tétel. És nem kapunk kompenzációt a kormánytól, amely nemhogy segítette volna az önkormányzatokat, amelyek ezekben a nehéz időkben közvetlenül támogatják a lakosaikat, hanem még meg is rugdos minket a kormányzat minden lehető módon.

– A legnagyobb rúgás az iparűzési adó belengetett elengedése lenne. Mit jelentene ez Terézváros, a terézvárosiak számára?

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A terézvárosi önkormányzat saját hatáskörében az alábbi intézkedéseket hozta meg:

– Terézváros közterületein és nyilvános helyein november 12-étől hatéves kor felett mindenkinek kötelező a maszkviselés;

– a Hunyadi téri sportpálya bezár, a szabadtéri fitnesspark sem használható, illetve az idén nem lesz jégpálya a Hunyadi téren;

– a játszóterek és a kutya-futtatók nyitva maradnak, ezeket gyakrabban fertőtlenítk, de szigorúan fogják ellenőrizni a maszkhasználatot;

– a Hunyadi téri Vásárcsarnokba szombattól csak a Hunyadi tér felől lehet belépni, a kijárat az Eötvös utca felé lesz, a maszk viselése a csarnokban és a termelői piacon is kötelező;

– az Eötvös10-ben elmaradnak a programok, a SportPont bezár;

– elmarad a Jókai téri kárácsonyi vásár.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Folytatódik a Terézváros melléd áll! válságkezelő program, amely azonnali segítséget kínál azoknak, akik a járvány következtében állásvesztésük vagy a megváltozott piaci körülmények miatt krízishelyzetbe kerültek a VI. kerületben. A digitális oktatásban részt vevő diákok számára újra igényelhető laptop.

Mindezek részleteiről a www.terezvaros.hu oldalon tájékozódhatnak.

A Terézvárosi Nonprofit Kft. folyamatosan végzi a kerület takarítását: csapvízzel mossák a járdákat, amíg azt az időjárás lehetővé teszi, a padokat pedig gőzborotvával tisztítják. Szükség esetén munkagépeikkel a fővárosi tulajdonú területeken (Andrássy út, Teréz krt., Bajcsy-Zsilinszky út, Podmaniczky utca és Dózsa György út) is nagynyomású vizes mosást végeznek. A tehergépkocsikkal kiemelt figyelemmel takarítják az egészségügyi intézmények, a patikák, a rendőrség, a nagyobb forgalmú élelmiszerboltok, a bölcsődék, az óvodák és az iskolák környékét.

– Beláthatatlan következményekkel járna. Pártonokon átívelő egyetértés van a városvezetők között ebben a kérdésben, például Győr polgármestere is kiállt ellene. Két útja van a gazdasági intézkedéseknek: fektethetünk az emberekbe és fektethetünk a multikba. Az önkormányzatok az előbbiben hisznek. Reméljük, hogy a kormányzat nem az utóbbira készül.

Támogatom a főváros azon ötletét, hogy a legnagyobb, a bevételeiket megtartó, esetleg növelő multik fizessenek úgynevezett Hipa+-hozzájárást, egyfajta újranyitási adót, amelyből a nehezen talpra álló kisvállalkozásokat lehetne segíteni.

– *Milyen a járványhelyzet Terézvárosban? Kapnak adatokat a fertőzöttséget illetően?*

– Továbbra sem kapunk adatokat, amelyek alapján fel tudnánk venni a kapcsolatot a karanténban lévőkkel, betegekkkel, hogy segítséget nyújtsunk nekik. Azt azonban tapasztaljuk, hogy ahogy az ország, a főváros többi részében, itt is nagyon rossz a helyzet.

Ez önmagában elegendő ahhoz, hogy megértjük és próbáljuk meggyőzni a lakosságot arról, hogy miért kell jelentősen korlátozni a kijárást.

Hozzáteszem, hogy engem kissé meglep, hogy gépkarabélyos TEK-esek vannak este nyolc után az utcán, én nem feltétlenül látom a szerepüket abban, hogy hogyan segítenék a vírus legyőzését. Szerintem a terézvárosiaknak sem megnyugtató a jelenség.

– *Várhatóak további önkormányzati intézkedések a járvány kapcsán?*

– Igen, újra szeretnénk gondolni a támogatásainkat november végéig, hiszen például a teraszengedély-kedvezmény most nem segít a vendéglátóhelyeken. Biztosan bővítjük a lappályázatot,

hogy minél több tanulóat segítsünk hozzá a gördülékeny online oktatáshoz.

Arra buzdítok mindenkit, hogy írjon az általa tapasztalt problémákról, hogy tudjunk rájuk reagálni.

– *A különleges jogrend milyen változást eredményez az önkormányzati döntéshozatalban?*

– Képviselő-testületi és bizottsági üléseket nem lehet tartani ebben az időszakban, a testület hatásköreit egy személyben a polgármester gyakorolja. De ahogy tavasszal, úgy most sem szeretnék egy személyben határozatokat hozni. Újra online döntés-előkészítő tanácsot hívunk össze havonta, amelynek keretében egyeztetünk a határozatokról. A járványhelyzetre reagáló konkrét és halasztást nem tűrő döntéseket illetően írásos formában kérem ki a képviselők véleményét, és úgy hozok döntést.

– *Háttérbe szorulhatnak a tervezett vagy futó fejlesztések Terézvárosban?*

– Szerencsére van annyi tartaléka az önkormányzatnak, hogy még ezekben az időkben sem kell leállítani projekteket: folytatódik a Rózsa utcai ingatlanfejlesztésünk, az utcafasítás és a Hunyadi csarnok megújítása sem áll le. Nyilván nehéz költségvetést tervezni a folyamatos megszorítások miatt, de egyelőre kitartunk a fejlesztések mellett.

– *Hogyan változtatta meg a járvány Terézvárost, és milyen nyomot hagyhat rajta hosszú távon?*

– Hatalmas félelmem, hogy visszatér a 2000-es évek utcaképe a bezárt üzletekkel. Terézvárosban szerencsére még tartják magukat a vállalkozások, és azon vagyunk, hogy ez így maradjon. Részletfizesési lehetőségekkel, kedvezményekkel segítjük őket. Mindannyiunk érdeke, hogy ne üresedjen ki ez a kerület. Még azoknak is, akiket időnként zavarnak a turizmussal, vendéglátással járó kellemtelenségek. A város az életről szól.

Reméljük, hogy hamarosan visszatér ide az élet, újrainyitnak a színházak, amelyekből nálunk van a városban a legtöbb, és talán egy új, más léptékű turizmus és vendéglátás honosodik meg tavasztól.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Kihasznált helyzet

Szociális katasztrófa van kibontakozóban az országban – figyelmeztet Erzsébetváros és Terézváros DK-s országgyűlési képviselője. Dr. Oláh Lajos a nyáron elmaradt kormányzati munkáról, az adatszolgáltatás hiányosságairól és annak következményeiről, valamint a járvány farvizén korrigált törvényekről és alkotmányról is beszélt.

Kertész Anna

– Az ellenzék, köztük az ön javaslatai közül több is bekerült az elmúlt napok járványügyi intézkedései vagy azok korrekciói közé: ingyen nethez jutnak az online oktatásban résztvevők, 5 százalékra csökkent az étel-hozzáállítás áfája, tisztelni kezdik a pedagógusokat, illetve az óvodai és bölcsődei dolgozókat, kutyasétáltatás céljából pedig 500 méteres sugarú körben el lehet hagyni a lakhelyünket este 8 és hajnal 5 között. Milyen javaslatok lennének még a helyzet hatékony kezelésére?

– Mindenekelőtt muszáj leszögezni, hogy egyáltalán nem megnyugtató az a kapkodás, amely a járvány kezelését jellemzi a kormányzat részéről. Ez pánikkormányzás. Elmaradt a kormányzati előkészítő munka nyáron, ez pedig ahhoz a katasztrófális helyzethez vezetett, amelyet mindannyian tapasztalhatunk. Az általunk sokszor javasolt és több országban megvalósított széles körű ingyenes teszteléssel, az időben meghozott enyhébb korlátozó intézkedésekkel nem jutottunk volna odáig, hogy ezrek haljanak bele a vírusba és százezrek egzisztenciája kerüljön veszélybe.

Ma már nehéz épkezláb javaslatot tenni a járvány kezelésére, hiszen nincsenek valós adatok, így nincs reális képünk a járványhelyzetről, a kórházakba is csak elkeseredett orvosok, növérek beszámolóit és a betegek jelzései alapján „látunk bele”. Sem az újságírók, sem az ellenzéki politikusok nem kapják meg azokat az adatokat, amelyek a valódi helyzetről képet adhatnának. A nyilvános adatok nem a realitást mutatják. Tegnap (november 13-án – a szerk.) Hajdú-Bihar megyében egyetlen új fertőzöttet regisztráltak. Ez lehetetlen: vagy csalnak, vagy rosszul dolgoznak, mind a kettő hatalmas probléma.

A járványt akkor lehet eredményesen kezelni, ha az emberek hisznek a rendelkezéseket meghozó kormányban, ám ez nehéz ügy, hogy egyszer alkalmatlannak minősítik azokat a tesztekkel, amelyekkel a főváros a pedagógusokat szűrte volna, pár napra rá pedig elrendelik a szűrésüket, pont olyan tesztekkel. A nyilvánosságra hozott számokat már nehezen hiszik el az emberek, mert például tudják valakiről, hogy meghalt, ugyanakkor nem látják a statisztikában.

– Mi az ellenzék feladata ebben a helyzetben?

– Hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a Fidesz–KDNP kormány szociális katasztrófa felé vezeti az országot. A kormány még ebben a helyzetben is vadászkiállításra, erdélyi koncertturnéra, fociakadémiára ad milliárdokat ahelyett, hogy a nehéz helyzetbe került munkavállalókat, a munkanélkülieket támogatná érdemben.

Németországban, Csehországban és egy sor másik európai országban a kormányzat sokkal több forrást biztosít a bajba került munkavállalók és a munkanélküliek megsegítésére. A sokszor mintaként emlegetett Ausztria nemcsak őket, hanem a járványhelyzetben komoly feladatokat vállaló önkormányzatokat is segíti, a mi kormányunk viszont arra használja a helyzetet, hogy végképp kivéreztesse őket.

– Jelent-e veszélyt a jogállamiságra nézve a különleges jogrend, amelyet – az ellenzék javaslatát immár elfogadva – 90 napra szavazott meg az Országgyűlés?

– Nem a különleges jogrendet, hanem a járvány miatti helyzetet használja ki a kormány a hatalmát bebetonozó törvények alkotására és az alkotmány újabb módosítására.

Mialatt százak halnak meg minden egyes nap, a kormány a választójogi törvényen kezdett barakcsolni; miközben magyarok tízezrei veszítik el a megélhetésüket, a kormány alaptörvénybe betonozná a lopást: úgy szűkíti a közpénz fogalmát, hogy ne lehessen nyomon követni a közalapítványokon, háttérintézményeken keresztül elfolyó állami pénzeket. Mialatt a kórházaink lassan nem tudnak több beteget fogadni, a kormány azzal van elfoglalva, hogy korlátozza az egyedülálló szülők örökbefogadását. Miközben családok mennek tönkre, a kormány alaptörvényben akarja megmondani, hogy mit nevezhetünk családnak. Súlyosan visszaélnék azzal a helyzettel, hogy az emberek a túlélésért vannak elfoglalva.

Egyetlen út

A híresen odaadó és összetartó csapat megerősítését tűzte ki célul Kelemen Krisztina, a Terézvárosi Gondozó Szolgálat új vezetője, akit a személyéhez alapvetően társuló segítő szándék mellett megannyi véletlen terelt a szociális területre.

Gajdács Emese

„A szociális pályán egy középiskolai dropprevenciós képzés indított el. Jó bulinak tűnt, és cserébe pár órától lehetett lógni a suliból. Két, számomra hiteles és meghatározó mentálhigiénés szakember tartotta a képzést, valahogy magával ragadott az egész hangulata. Később részt vettem számos képzésükön, éjszakai pingpongozásokon. Ekkor még pszichológia szakra készültem, de nem sikerült a felvételem. Így jött a gondolat, hogy első diplomának elvégezzem a szociális munka szakot, utána megyek tovább pszichológiára, de ez utóbbi végül elmaradt. Itt a gyakorlatok alatt beleszerettem a szociális szférába” – mesél nekünk Krisztina arról, miként került a pályára.

Mint mondja, valahogy mindig is volt benne egy jó adag segítő szándék. Bár saját magáért

nem mindig állt ki, de ha valakit meg kellett védeni, már az általános iskolában sem sokat gondolkodott, inkább cselekedett. Igaz volt ez az állatokra is. Hazavitte, megmentette az útjába akadó kóbor kiskutyát, macskát, békát, kipottyant rigófiókat.

„Már tizenéves koromban úgy alakult, hogy problémás barátaim voltak, alkohol-, kábítószer gondokkal. Volt, aki vagdosta magát és pszichiátriai osztályra került, akadt, aki depressziós volt, ezek a tapasztalások is mind az elfogadást, a nyitottságot erősítették bennem. Valahogy sosem volt kérdés, hogy ez az én utam, a segítség” – vall elhivatottságáról a Tegosz új vezetője, aki korábban a hajléktalanellátásban dolgozott le jó néhány kökemény esztendő.

„Az itt eltöltött évek alatt, azt hiszem, leginkább a kapcsolat erejét tanultam meg. Máshogy nem lehet jól csinálni, csak ha

emberszámba vesszük egymást és tudunk kapcsolódni. Rengeteg olyan helyzetben volt részem, ami rosszul végződhetett volna, ha nincs előzetes tapasztalatunk és bizalmunk egymás irányában az elláttal vagy a kollégákkal. Egyszer egy elláttot azt mondta, hogy a jókedvünk és a mosolyunk miatt éri meg bejárni hozzánk a melegedőbe.”

Kelemen Krisztina egy éve erősíti a Tegosz csapatát, volt ideje felmérni az intézményt, megismerni a kollégákat, és ennek ismeretében döntött a vezetői poszt megpályázásáról.

Elárulta, megszerette a kollégákat, azt érzi, hogy egy összetartó, egymást segítő csapat része lett. Megtalálta itt a számára fontos jó hangulatot is, és maximálisan érzi a kollégák

”

Ahhoz, hogy adni tudjunk, az kell, hogy mi magunk is jól érezzük magunkat.

támogatását. Fontos ez, mert bevallása szerint e nélkül bele sem mert volna vágni az állás megpályázásába.

„Céлом elérni a »tegoszos vagyok« életérzést, azt, hogy ez többet jelentsen annál, mint hogy itt dolgozom, hogy a kollégákat büszkeséggel töltsse el a kollektívához tartozás. Ez a hozzáállás pozitív képet fest az intézményről, ez pedig már önmagában bizalmat kelt a hozzánk forduló ellátottakban és hozzátartozóikban. Ahhoz, hogy adni tudjunk, az kell, hogy mi magunk is jól érezzük magunkat, legyen energiánk, türelmünk, belső erőforrásunk. Ezért céлом a mentális gondozás és az egészségmegőrzés mellett a fizikai jóllét támogatása is” – hangsúlyozta Kelemen Krisztina, majd arról beszélt, mennyire fontosnak tartja, hogy az intézményben mindenkinek legyen „hangja”, véleménye, és azt a retorziótól való félelem nélkül mondhatta el.

„A kedvesség, egymás tiszteletben tartása, az őszinte, nyílt kommunikáció, a kialakult helyzetek megoldására való közös törekvés viszik előre az intézményünket. Hiszem, hogy többek között ez a szemléletmód, az összetartozás érzése, az elhivatottság segített át minket a koronavírus-járvány első hullámán is. Az intézmény összes dolgozója egy emberként állt a megoldandó feladat elé, és gondolkodás nélkül végezte a számára kijelölt feladatot. Hiszem, hogy egy így működő csapatot érdemes, fontos megtartani, fejleszteni, továbbvinni.”

Barna Sándor szociális munkás

Rés Alapítvány női éjjeli menedékhelye

„Körbenézek éjjel, alszik mindenki, olyan, mint az oviban, és melegséget érzek a hasamban.”

Régésznek készültem, gépész (is) voltam, de mindig hiányzott valami. Én ezzel a munkával lettem teljes. Örülök, hogy ebből élek.

Sikerként élem meg, ha valaki lefürdik és ki-mossa a ruháit nálunk. Az a legnagyobb siker, ha valaki kikerült az ellátásból, önálló lakhatása lesz, de nekem még az is annak számít, hogy ha esetleg visszacsúszik, akkor hozzám jön, és nem érzi magát megszégyenülve.

Nem tudnék már mást csinálni, ürességet éreznék, pedig sokszor úgy érzem magam a műszak végén, mintha háborúból mennék haza.

Egyszer munkán kívül, a pályaudvaron talákoztam egy klienssel. Beszélgettünk, és azt mondta nekem, azért kedvel, mert embernek és nem hajléktalannak nézem őt és másokat.

Az emberek semmit sem tudnak a munkánkról, még az ügyfelek sem. A smazzertől a pszichológuson és a humoristán át mindenféle kell legyünk, akár egy szituáción belül, például amikor a rácsot rángatja egy bent alvó nő szerelme.

Mi társadalmon kívüli embereknek segítünk, velük együtt minket is lenéznek, még a dicséző szavakban is benne van a bírálat.

A feladás nem opció

Többtucatnyian dolgoznak a terézvárosi szociális ellátóintézményekben – ezeket látják el: időseket, betegeket gondoznak, hajléktalanokat segítenek, nehéz helyzetbe került családok életét próbálják sínre tenni, fogyatékkal élők mindennapjait teszik teljesebbé. Munkájuk nélkülözhetetlen és sokszor embert próbáló, mégis alig tudunk róluk valamit. A szociális munka napja kapcsán hat, ezen a területen dolgozó embernek tettük föl ugyanazokat a kérdéseket. Szerettük volna megtudni, hogy miért ezt a munkát választották, mit élnek meg sikerként, és előfordult-e, hogy fel akarták adni. Kíváncsiak voltunk a legemlékezetesebb mondatra, amit kaptak, megkérdeztük tőlük, mi az, amit az emberek nem tudnak a hivatásukról, illetve hogy mennyire érzik megbecsültnek a munkájukat.

Fónai Ildikó mentálhigiénés csoportvezető

Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthona

A főiskolai gyakorlaton a tereptanárom Román Demeterné volt, akit a rábizott idősek megkülönböztetett szeretettel, rajongással vettek körül. Ennek a csupa szív asszonnának a szakmai alázata és ki-magasló szaktudása annyira meghatározó volt számomra, hogy életpályámnak választottam az idősgondozást, amelyet soha nem akartam feladni.

Azokat az embereket, akiket idősek otthonában helyeztek el, jellemzően korábbi családjuktól tartósan elszakadva vagy annak teljes hiányában élnek mindennapjaikat. Ilyen viszonyok között egy halk köszönöm, egy kézszorítás, egy simogatás, egy örömteli mosoly fejezi ki az idős ellátottak elégedettségét, elismerését. Nekem ez a legnagyobb szakmai siker.

Egy az otthonba nehezen beilleszkedő, magának való idős ember a megnyugta-

tó gesztusom után azt mondta, én magát kedvelem a legjobban, mert mindig türelmes és pozitív hozzáállású.

Valószínűleg kevesen gondolnak arra, hogy ez a munka egész embert kíván, szakmai, lelki és fizikai igénybevételt jelent. Alapvető szakmai elvárás, hogy a munkánkat derűsen, mindig pozitív hozzáállással végezzük, nem háríthatjuk át saját gondjainkat, problémáinkat az idősekre.

A szociális szakmát rendkívüli mértékben lebecsülték az elmúlt években. Alacsony a szociális munkások társadalmi megbecsülése. Az ágazat munkakörülményei távolról sem ideálisak. Óriási a túlterheltség, magas a munkaerőhiány, a bruttó átlagbér alacsony. A dolgozók munkáját azonban az intézmény fenntartója és a vezetőség is megbecsüli.

„Ehhez a munkához a szakmai ismeretek birtoklásán túl valódi elhivatottság és áldozatvállalás is szükséges.”

Vendéghegyi Ágnes családsegítő

Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ

Gyermekkorom óta szívesen segítek másokon, és erős empátiát érzek a bajba jutott emberek felé. A Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál családsegítőként megtaláltam azt a formát, amelyben segíteni tudok a rászorulókon.

A mi munkánkban kevés a nagy sikersztori és sok az apró lépés. Családgondozóként nekem az is a feladatomban, hogy a hasonló problémával küzdő embereket közelebb hozzam egymáshoz. Sikerként élem meg, amikor a csoportfoglalkozások alatt a kliensek egyre jobb kapcsolatot építenek ki egymással.

A pályám során volt, hogy felmerült a kérdés, maradjak-e vagy feladjam, mivel azt tapasztaltam, hogy a társadalom egy része nagyon rossz helyzetben van, és kevés eszköz áll rendelkezésemre a segítséghoz.

Annyi sok jó szót kaptam a kliensektől, hogy nehéz lenne egy mondatot kiragadni ezekből.

Az emberek általában nem tudják, hogy a szociális munka egy professzionális tevékenység, amihez nem véletlenül szükséges főiskolai vagy egyetemi végzettség. Érteni kell a pszichológiához, a szociológiához és picit a joghoz is.

Az a tapasztalatom, hogy a magyarok többsége lebecsüli a szakmát, és a szociális munkás vagy családsegítő szó hallatán egy fizikai munkát végző emberre asszociálnak. Sokszor azt hiszik, hogy közmunkások. Sajnos a szociális ágazatban dolgozók bérezése is azt mutatja, hogy nincs megbecsülve a szakma, pedig fontosnak tartom, hogy nagyobb megbecsülést kapjon, mert sok a pályaelhagyó.

„A családsegítés nem azt jelenti, hogy megoldjuk a kliens helyett a problémáit, hanem azt, hogy képessé tesszük az önálló életvitelre.”

Lekvár Zsolt szociális gondozó

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Számomra sokkal természetesebb közeg a szociális ellátás, mint a versenyszféra.

A munkám kulcsfogalma az empowerment, azaz a hatalommal való felruházás, én ebben mérem a sikert is. Ez azt is jelentheti, hogy képessé teszek valakit arra, hogy egyedül merjen magának levest, de akár azt is, hogy ki tud állni a jogaiért.

Sosem akartam otthagyni a munkát, csak egyes munkahelyeket, ha szakmaiatlanságot tapasztaltam.

Egyszer egy nálam 13 évvel fiatalabb srác azt mondta nekem, hogy olyan, mintha a bátyja lennék. Mindig törekszem arra, hogy egyenrangúként tekintsünk egymásra a gondozottakkal, hogy ne legyek hatalmi pozícióban. Ez a mondat nekem azt jelentette, hogy a fiú egyenrangúnak lát.

Az emberek tévesen azt hiszik, hogy ehhez a munkához türelemre van szükség. Szerintem mondjuk a vasútnál (ahol szintén dolgoztam) sokkal több kellett belőle.

Úgy érzékelem, hogy annak a munkának, amit végzek, nagy a társadalmi presztízse, de alacsony az anyagi megbecsültsége. A gondozottak felől nem lehet elvárni semmilyen elismerést, nincsenek abban a helyzetben, hogy kifejezzék.

„Nem tudom elfogadni az alá-fölé rendelt viszonyt a gondozottakkal.”

„Idős emberek támaszának lenni mindennél többet jelent számomra.”

Hegedűs Anna szociális munkás

Máltai Szeretetszolgálat nappali melegedője

Amióta a rendszerváltás környékén megjelentek a hajléktalanok, azóta érdekelt, hogy mi játszódik le bennük, hol van az a pont, amikor feladják. Tévéként több róluk szóló anyag készítésében is részt vettem. Aztán amikor leépítés volt a televíziónál, elmentem a szociális munkás szakra, mert egyértelmű volt, hogy ezen a területen akarok dolgozni.

A hajléktalanellátásban különböző szintek vannak, más és más számít sikernek ezekben, a csúcson nyilván az, ha önálló lakhatáshoz segítünk valakit. A melegedő a legalacsonyabb ellátási szint, itt sikerként könyveljük el, ha valakit rászoktatunk a tisztálkodásra, és ettől jobban érzi magát.

A feladás számomra nem opció.

Egy asszony, aki ma már önállóan lakik, azt mondta nekem: „Ha maga nem lett volna, már nem is élnék”.

Az emberek nincsenek tisztában azzal, hogy mennyi területen dolgoznak szociális munkások, mi mindennel lehet hozzájuk fordulni, sem azzal, hogy a hajléktalanellátás milyen sokrétű, mennyi rétege, színe van.

Semmilyen szinten nem érzem megbecsültnek a munkánkat. A területet érintő döntéseken jól látszik, hogy az azokat meghozó politikusok egyáltalán nem ismerik az ellátórendszert.

Király Melinda terápiás munkatárs, az Idősek klubja vezetője

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Az édesanyám közel 20 évig dolgozott egy idősek klubjában. Már kisgyermekként láttam a segítő szakma szépségét, azt, hogy milyen szeretet és gondoskodás veszi körül mind a klubtagokat, mind a dolgozókat. Tizennégy évesen határoztam el, hogy én is ezt szeretném csinálni.

Számomra az a siker, amikor a segítő beszélgetések alkalmával egy-egy kliens beenged a személyes világába, és számára fontos dolgokat, érzéseket, gondolatokat oszt meg velem.

A munkám során volt néhány nehéz pillanat, bizony néha szükségem volt pihenésre, feltöltődésre, hogy új erőre kapjak. Olyan helyzet sosem adódott, hogy azt mondjam, elég.

A klubtagok közül többen mondták, kár, hogy nem vagyok a lányuk vagy az unokájuk.

A köztudatban az, hogy szociális munkás, az emberek többségének nem sokat mond. Néha azt hitték, a köztisztaságért felelek vagy közfoglalkoztatott vagyok. Ilyenkor röviden helyére billentettem a fogalom értelmezését. Igenis büszke vagyok arra, hogy szociális munkás vagyok, mert ez egy olyan segítő szakma, amelyre nagyon is szükség van a társadalomban.

A szakmám megbecsülésén lehetne mit csiszolni, hiszen a szociális szektort sok esetben kifelejtik a segítő tevékenységek felsorolásából.

„A hajléktalanok stigmája ránk is átkerül.”

Az összeállítást készítette: Kertész Anna
Fotók: Adrián Zoltán és Ancsin Gábor

Házhoz ment a segítség

Az önkormányzat a járvány tavaszi kezdetekor kétezer, ősszel pedig újabb kétezer élelmiszercsomagot állított össze a rászorulóknak. Ezeket kisnyugdíjasok, nagycsaládosok, munkanélküliek kapták, kapják. Tavasszal önkéntesek is részt vettek a csomagolásban és a kihordásban, valamint a Terézvárosi Család- és Gyermejkölési Központ is segítette a házhoz szállításban. Ősszel az önkormányzat dolgozói végzik ezt a munkát néhány képviselő önkéntes segítségével.

Az élelmiszercsomagok a mindennapokban használt száraz élelmiszereket tartalmaznak, összeállításuk az idén a korábbi évek tapasztalatai alapján történt Miyazaki Jun alpolgármester, Szász Károly képviselő (idősügyi tanácsnok) és dr. Jandó Erzsébet főosztályvezető részvételével. A csomagok kiosztását 10 éve Varga Lászlóné, vagy ahogy mindenki hívja, Juditka, a Szolidaritási Központ vezetője bonyolítja.

Humánus rendszer

„Jövő tavasszal lesz tíz éve, hogy nyugdíjasrefereusként szervezem és bonyolítom az élelmiszer-csomagok kiosztását. Azon túl, hogy a segítség minél több rászorulóhoz eljusson, azt tartom a legfontosabb feladatomban, hogy az élelmiszer-csomagok átadására úgy kerüljön sor, hogy az érintettek megtarthassák méltóságukat, örömmel fogadják a támogatást, érzéik, hogy fontosak, az önkormányzat odafigyel a problémáikra” – foglalta össze röviden tevékenységének lényegét Juditka.

Sok helyen látta, hogy hosszan kígyózó sorokban olykor több százan is várakoznak arra, hogy hozzájuthassanak a segélycsomagokhoz. Mivel szerinte ez egyáltalán nem humánus megoldás, más rendszert dolgozott ki: az alacsony jövedelemből élőket kiértésíti, és így mindenki az előre megbeszélte időpontban veheti át a támogatást. Mint mondja, néha maga is elcsodálkozik azon, hogy hányan élnek néhány tízezer forintból. Juditkának meglehetősen hiteles képe van arról, milyen sokat jelent az önkormányzat segítsége.

A csomagosztás mindig többkörös. Az első szakasz lezárultával a még kiadható csomagok a legalacsonyabb jövedelmű családokhoz vagy az egyedül élőkhez kerülnek – avatott be Juditka a részletekbe.

„A járvány miatt nagyon megugrott az igénylők száma, az adatokból kiolvasható, hogy a pandémia miatt Terézvárosban az emberek százával kerültek súlyos megélhetési válságba. Hihetetlen sorsokat ismerek meg, nagy tiszteletet érzek mindazok iránt, akik a nehézségeik ellenére megőrzik az életbe vetett hitüket. Vallom, hogy ezt a munkát csak szívvel-lélekkel lehet végezni. Szinte biztos vagyok benne, hogy az egész önkormányzatnál én hallom a legtöbbször a köszönöm szót” – mondta a Szolidaritási Központ vezetője.

Több a csomag érkezésénél

Ha valamikor, akkor ezekben a napokban kivált az időseknek elkél a segítség. Az egyre súlyosabb járványhelyzetben sokan nem csak anyagi okok miatt szorulnak támogatásra. A november első napjaiban ismét életbe léptetett rendkívüli jogrend a képviselői munkára is hatással van. Kétszer ad, aki gyorsan ad, tartja a mondás: a Demokratikus Koalíció önkormányzati képviselői úgy határoztak, hogy a járvány tavaszi első szakaszához hasonlóan, amikor idejük engedi,

önkéntes munkával segédkeznek az idősek ellátásában.

„Nap mint nap egyre ijesztőbb adatok érkeznek a Covid-helyzetről. A fertőzés gyors terjedése miatt sokan nem hagyhatják el az otthonukat, az időseknek pedig lassan akkor sem tanácsos kimozdulni a lakásukból, ha az egészségi állapotuk amúgy nem jelent akadályt. A helyzet ismeretében Szász Károly képviselőtársammal úgy gondoltuk, felcsapunk önkéntes futárnak, és házhoz visszük azoknak a körzetünkben élő időseknek az önkormányzat által rászorulókat részére biztosított csomagot, akiknek nehézséget okoz az eljutás a szolidaritási központba” – mesélte el Kecskés Balázs, a Demokratikus Koalíció terézvárosi frakcióvezetője, miközben Szász Károly idősügyi tanácsnokkal Tóth Endréné Izabella utcai otthona felé bandukoltak.

„Frakciónk minden tagja magára nézve kötelezőnek tartja, hogy mindent megtegyen a kerületben lakók gondjainak megoldásáért – egészíti ki a Kecskés Balázs által elmondottakat Szász Károly. – A járvány mindent felülír, például az Idősügyi Tanács alakuló ülését is későbbre kellett halasztani, így egyelőre teljesen bizonytalan, hogy a szepkorúak életminőségének, helyzetének javítása érdekében életre hívott grémium mikor kezdheti meg a munkáját.”

Az Izabella utcában Margó néni szeretettel üdvözölte a képviselőket. „Nagyon örülök a csomagnak, nagy segítséget jelent. Mivel tudom, a kerületben sokan vagyunk kisnyugdíjasok, akiknek kevéske pénzt kell beosztanunk, úgy hiszem, nem csak a magam nevében mondok köszönetet” – fogalmazott a 77. évében járó asszony. Elmesélte, hogy mindentől függetlenül ritka szerencsés embernek tartja magát, mert olyan rendes szomszédjai vannak, akik leveszik a válláról a bevásárlás terhét. Mindent beszerznek és felviszik a lakásába, amire éppen szüksége van, így boltba egyáltalán nem, csak az orvoshoz kell eljárnia. Mint kiderült, már 31 éve egyedül él, számára a képviselők látogatása abból a szempontból is nagy ajándék, hogy válhatnak néhány szó.

Kecskés Balázs és Szász Károly útja ezután Rétfalvi Csabáné otthonához vezetett. Katalin elárulta, igencsak meglepődött, amikor telefonon bejelentkeztek hozzá a képviselők. „Fél oldalamba lebénytam, ezért örökre karanténban élek. A Terézvárosi Gondozóközpontból hozzák mindennap az ebédet. Egyedül élek, a bátyám és sógornőm nagyon beteg, a szüleim már

meghaltak, a gyerekeimre támaszkodhatok. Bár most a járvány alatt ők se nagyon jönnek.” A képviselők látogatása így nem „csak” az élelmiszer-csomag megérkezését, hanem társaságot is jelentett az asszonynak.

Nem volt kérdés a segítség

Bálint György (MSZP) képviselő még tavasszal, a koronavírus-járvány első szakaszában kezdte a segítő munkát a kerületben, elsősorban a saját körzetében. Kínai kapcsolatain keresztül először 27 500 maszkot ajándékozott a terézvárosiaknak, amelyek kiosztásában is aktívan részt vállalt. A következő, ugyancsak tetemes, 10 ezer darabos maszkszállítmányt már saját anyagi keretéből szerezte be, és ezeket ő maga juttatta el körzetének lakóihoz.

A veszélyhelyzet idején számítógépet is adományozott a távoktatásban részt vevő helyi fiataloknak, valamint a saját maga által összeállított élelmiszer-csomagokkal segítette a karanténba kényszerülő, rászoruló családokat.

„Azért lettem képviselő, hogy segíthessek, és erről nemcsak beszélni szoktam, hanem meg is teszem, amit csak tudok. Akkor vagyok boldog, ha képes vagyok támogatni a rászorulókat. Amikor megtudtam, hogy vannak olyan idősek a 8-as körzetben, akik egészségi állapotuk miatt nem képesek személyesen eljönni az önkormányzat által felkínált csomagokért az osztóhelyre, nem volt kérdés, hogy segíteni fogok. Tudom, hogy az emberek számára ez sokszor létkérdés, nagyon nagy szükség van minden támogatásra” – mondta el a szocialista képviselő november 11-én, amikor éppen a Bajza utcába vitte el a csomagot egy családnak.

A 82 éves Sebők Gézáné, Zsófi néni és férje megromlott egészségi állapotuk miatt a négy fal közé kényszerülnek, ezért nagyon örültek Bálint György látogatásának: „Nekünk óriási segítség ez. Kicsi a nyugdíjunk, igen szerényen élünk és ezek az ételmeztársomagok bizony napokra biztosítják nekünk az ennivalót. A vírus alatt is csak itthon voltunk, gyakran nagyon elkeseredtünk a beteg férjemmel együtt. Engem csak a hitem tart életben meg az, hogy vannak, akik segítenek” – mondta el Zsófi néni, aki maga főz a családra nagy-nagy takarékosággal. Az önkormányzattól az idén kétszer kaptak ételmeztársomagot, amiért nagyon hálásak, annak pedig különösképpen örült, hogy Bálint Györggyel személyesen találkozhatott, így kicsit elbeszélgethettek.

A képviselő várja mindazok jelentkezését, akik Zsófi nénihez hasonlóan segítségre szorulnak.

Hamarosan elindul a karácsonyi csomagok osztása is – hasonló módon, hasonló szellemben.

TMSZ

Az idősek védelmében

Legutóbbi ülésén a képviselő-testület elfogadta Miyazaki Jun humánterületért felelős alpolgármester azon kezdeményezését, amely a 65 év feletti lakosoknak is ingyenesen elérhetővé teszi a pneumococcus elleni védőoltást. A döntés a járvány idején kiemelt jelentőségű, mivel a vakcina a légúti megbetegedések ellen nyújt védelmet az időseknek.

„Szász Károly idősügyi tanácsnokkal egyetértve a jelenlegi járványhelyzet szükségessé teszi a leginkább veszélyeztetett korosztály olyan közvetett támogatását, amely az elsődleges egészségmegőrzés mellett a súlyos kimenetelű koronavírus-fertőzés esetén is enyhítheti a betegség lefolyását” – hangsúlyozta Miyazaki Jun alpolgármester.

A védőoltások célja az egészségmegőrzés, a pneumococcus vakcinával elsősorban a légúti megbetegedések száma csökkenthető, ezáltal a szövődmények kialakulása és a felülfertőződés esélye is kisebb lesz. „Igazolt tény, hogy a Covid

könnyebben támadja meg a legenyégt szervezetet, a betegek a szövődményekbe halnak bele. A védőoltás a gyógyulási esélyeket növeli” – mondta az alpolgármester.

Az önkormányzat jelenleg is támogatást nyújt azon magasabb kockázattal élő, 70 év feletti terézvárosi lakosok számára, akik ezt a térítésköteles vakcinát anyagi helyzetük miatt nem tudják megvásárolni.

„A Terézváros melléd áll program részeként a 65 év feletti kerületi lakosoknak is lehetővé téve az ingyenes oltáshoz a hozzáférést, a korábbi kedvezményezetttek körét kívánjuk bővíteni” – jelentette ki Miyazaki Jun.

TMSZ

HIRDETÉS

A VI. kerületben megnyitott a MindentMent modern fogászati magánrendelője

A VI. kerületben élőket most díjmentes állapotfelméréssel és konzultációval várjuk!

AKCIÓS fogkö-eltávolítás és fogfehérítés ebben a hónapban!
Esztétikai fogászat, fogpótlások, koronák, hidak, fogsorok,...

Jelentkezzen be most díjmentes konzultációnkra!

1068 Budapest, Szondi utca 94., Telefon: +36 (1) 225 3488
www.mindentment.hu

A Liget felől unottan fúj a szél

Hidegháborús kém vegzálta az embereket a Lövölde téren, furcsa, hangszer nélküli utcazenész léggitározott a köröndön, ufó szállt le a Nyugatinál, üldözésem jelenetek zavarták meg Terézváros nyugalmát. Csak néhány azon szokatlan események közül, amelyekbe az Ez is Terézváros klippályázat nyertes előadói és rajtuk keresztül a járókelők keveredhettek az elmúlt hetek klipforgatásai során.

Csejtei Orsolya

Lövölde tér. Hideg van, ahogy a dal szerint mindig. Egy a hetvenes évekből itt ragadt kalapos figura, bészszínű, afféle mutogatós ballonkabátban leül egy fekete ruhás gyanús alak mellé a trolimegálló padjára. Valójában nem az alak, hanem annak bőr aktatáskája izgatja – néhány feszült másodperc után hirtelen felkapja, és rohanna el, ám az alak szemfülesebb a vártnál. Kiragadja menekülésnek induló emberünk kezéből a táskát, és veszettül püfölni kezdi vele. Nem lehet nem odafigyelni a jelenetre, a trolimegállóban ácsorgók mégis szemérmesen félrenéznek. Egy kicsit odébb is húzódnak, jobb nem belekeveredni – gondolhatják. Aztán a fekete ruhás fickó visszasétál a padhoz, a ballonkabátos mellé ül, és kezdődik minden előről, mint az Idétlen időkgig című filmben.

Ne röhögd el!

A helyzet nem egyértelmű, a tér nincs lezárva, nem rohagnak mellényes figurák csapóval a kezükben, nincs több kameraállás, az asszisztensek sem tartóztatják föl a járókelőket „Kis türelmet kérünk, forgatunk!” jelszóval. Aki oda mer nézni, annak hamar nyilvánvalóvá válik, hogy valami

filmszerű készül – felbukkan a rendező, „Ne röhögd el!” – kiált rá a ballonkabátosra, aki láthatólag minden idegszálával próbálja komolyan venni a fapofát –, mégsem kíváncsiskodnak az emberek. A megállóban egy idősebb asszony rá is szól a vele lévő kiskamaszra, hogy ne báméskodjon, „ki tudja, micsoda provokátorok próbálják hergelni itt a népet”. Jön a troli, elviszi a közönséget, érkeznek új várakozók, de ők is meglepően szemérmesek. Fél szemmel azért az újra és újra megismétlődő jelenetre sandítanak, de mire megengednének maguknak egy igazán kiadós kukkolást, jön a következő járat. Azért van, aki találgatja, ki lehet a ballonkabátos férfi. Egy idős úr, amolyan bácsikaforma esküszik rá, hogy Hirtling Istvánt látja, de a felesége rögtön leoltja: „Az eszed tokját, Gyuri, nem látod, hogy ez egy gyerek? – mondja, majd kinéz, jön-e a troli, és már úgy teszi hozzá, inkább csak maga elé motyogva, hogy „Eltévedtél papa az időben vagy 40 évet...”

Bár Gyuri bácsi Hirtlinggel tényleg elég rendszeren mellélőtt, a felesége félig-meddig beletrafált: a klip, amely az Ez is Terézváros videóklip-pályázat egyik nyertese, Petruska András dalához, Kern András Lövölde terének feldolgozásához forgott, stílszerűen és szöveghűen a Lövölde téren, tartalmilag egy 1970-es évekbeli kémtörténetet jelenít meg. „Hányszor vártalak ott a télben / Volt úgy is, hogy hiába...” – éneklé a zenész, csak épp közben nem (biztos), hogy a szerelmére

gondol. A klip szerint biztos, hogy nem. Egy régi, félbetépett, Kossuth-arcépes papír 100 forintos másik felét keresi mindenfelé, és gyanús mindenki, aki nem vegyül eléggé az utca népével: a fekete ruhás aktatáskás épp úgy, mint a hajléktalan, az idős néni, de még a gyrosos is.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Kicsit tényleg Hirtling István os

Újabb jelenet forog: Petruska András egy bokor mögül kukkolja a kukában elmerült hajléktalant, aki egy arra járótól az ujjával suskát mutatva próbál pénzt koldulni, ergo „nyilvánvaló”, hogy csakis nála lehet a keresett százás másik fele. A jelenetet újra és újra megismétlik, vissza a bokor mögé, gallérigazítás, kukkolás, vegzálás, csapó 124. Szemlélőként nem tudok elképzelni unalmasabb dolgot egy forgatásánál. Órák alatt lényegében percekben mérhető a hasznos idő. Aztán végre történik valami különös. A Lövölde téri zárt parkocska mellett lassan, méltóságteljesen elmegy egy fekete Volga. Nem csak én figyelek fel rá, hirtelen a stáb is lázba jön: kiderül, hogy a több mint 40 éves járműmatuzsálem kellemé, a forgatásra jött, a látvány egyik kulcseleme lesz. Ebédszünet. Mindenki megrohamozza a járgányt, körbeveszik, beleszagolnak (igazi Volga- és Lada-illata van), a sofőr kiszáll, a csomagtartóból előkap egy régi BM-es rendszámot, kérdezi, hogy lecserélje-e az igazit. Naná! Gyermeki lelkesedés csillog mindannyiunk szemében. Hirtelen a Volga elviszi a show-t, főszereplő lesz, pedig épp nem is megy a kamera. Petruska is odapróbálja magát mellé – jól mennek egymáshoz, illik a nagy, fekete kocsizhoz a ballonkabát és a kalap. Meg Petruska kissé hunyorgó, távolba révedő tekintete. Ahogy nézem, megértem Gyuri bácsit: kicsit tényleg Hirtling István-os – 40 évvel ezelőttről.

Kell hozzá merészség

A terézvárosi önkormányzat klippályázatának nyertesei – szám szerint 17 egyéni előadó és zenekar – november 30-ig kell hogy bemutassák az elkészült klipjeiket, amelyek egy része még mindig forog imitt-amott Terézvárosban. A járvány sajnos a forgatásokat is megnehezítette – jó néhány tervezett belső helyszín egészségügyi okokra hivatkozva nem adta magát, így az előadóknak kreatívan újra kellett tervezniük a koncepciót. A kültéri helyszínek zömmel maradtak, úgyhogy aki szemfülesen járt-kelt az elmúlt hetekben, beleakadhatott fura helyzetekbe, szokatlan történetekbe, a fent leírt kémhistóriába, egy Hunyadi téri westernbe, egy Kodály köröndi léggitározásba vagy egy szerelemvadászós ámokfutásba. November végéig ez a 17 előadó egy-egy napra kicsit átformálja Terézvárost, új jelentést, tartalmat, töltetet ad épületeinek, közttereinek. Ahogy egy korábbi számunkban már megírtuk,

SONYA a Hunyadi téri vásárcsarnok fejpületét szabta rá pusztá jelenlétével az Aranyéletre, annak is a legsötétebb tónusaira; a Makám együttes klipjében pedig angyal száll le Terézvárosra és végigsétál például az Andrassy úton, de hogy mi célból, azt a klippremierig nem árulhatjuk el. A napokban készült a Magidom zenekar geparádéja is, így ha valaki az Abbey Roadhoz és a Beatleshez hasonlóan látott zebrán vonulni öt fiatal, akkor nagy valószínűséggel a Magidom forgatásába botlott. Az ő kisfilmjük a szó legszorosabb értelmébe vett terézvárosi promóció: a fiúk többek között bejárták a kerület nevezetességeit, és azokat a világ 7 csodájaként állították be, önironikusan „ráülve” Terézváros hangulatának, csodájának hullámaira, hogy „végre rájuk is odafigyeljen valaki”. „Srácok – szólt az Úr helyett a menedzser –, én nagyon becsülöm, hogy évek óta próbálkoztok, de ez már lassan nekem is kínos. Lasszóval kell fogni az embereket a koncertjeitekre, a fesztiválokon még poénból sem merül fel a nevetek. De most nyertem nektek egy zsák pénzt a terézvárosi önkormányzattól. Semmi susmus, tök tiszta az egész. De feladat is van velem: klipet kell csinálni! Egy kikötés is van: Terézvárosról szóljon. Mutassuk be a kerület értékeit, vibe-ját, ilyenek... Érthető? Tegyétek oda magatokat légy szíves... Ez tényleg a legutolsó esély.” Persze játék és humor az egész, de azért egy jó adag merészség is van benne.

HIRDETÉS

Régiség adás-vétel

Szeretne továbbadni régiségein?

Hívjon minket bátran!

Akár a helyszínen, akár üzletünkben készpénzes felvásárlás korrekten áron.

Arany, ezüst, borostyán tárgyakat, ékszereket, teljes hagyatékot, gyűjteményeket vásárolunk.

Kedves vevőinket is szeretettel várjuk különböző akcióinkkal!

Telefonszám

06/30-371-7460

Kell a lélek

Legalább tízezerszer megtette a Bajnok utca és az Andrássy út közti utat oda-vissza, tudja, hogy kell lángoló lebegő poharat a színpadra varázsolni, és van egy visszatérő rémálma: a Hamupipőke helyett a Szentivánéji álom előadására készíti be a kellékeket. Rákli Magdinál közelebről senki nem ismeri a bábokat: 36 éve a Budapest Bábszínház kellékes, 20 éve ő vezeti a kelléktárat.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A találkozóra sem egyedül érkezik, egy kis fickó van vele, mezitlábás, szép-bánatos szemű legényke – Háy János Apa lánya című darabjából kukkantott ki a nagyvilágra, a járókelőkre, illetve azért, hogy lefényképezhessük. A bábszínház ugyanis, hasonlóan a többi teátrumhoz, a járványügyi intézkedések miatt a napokban bezárt, online üzemmódra állt át. Épületébe csakis az ott dolgozók léphetnek be, így nemcsak az előadásoknak kell nélkülözniük a közönséget egy időre, de mi sem mehettünk látogatóba Rákli Magdi kellékbirodalmába. Az üres aulában kettesben beszélgetünk – külön engedéllyel.

Magdi gondosan az asztalunkra helyezi nevének barátját: kissé előredőlve, kezeit a lábain nyugtatva, enyhe terpeszben ül, és úgy érzem, figyel. Megtudom róla, hogy Hoffer Károly maga tervezte az általa rendezett Háy-darabba, amit a lengyel Irena Sendler élete ihletett, aki társaival 2500 zsidó gyereket mentett ki a varsói gettóból a második világháború idején. Szóval neve nincs a fiúcs-

kának, de az máris világos, hogy amikor színpadra kerül, zsidó származású, megmentendő gyereket „alakít”. Az ember szívesen látja bele a megformált karakter személyiségét a fabábuba, romantikus gondolat azt képzelni, hogy a bábos vagy a kellékes igazi „élő” barátságot ápol vele, de Magdi kedvesen kiábrándít: a bábokhoz legfeljebb az előadások alatt fűzik érzelmek.

Nincs bábok lázadása

„Őt se szoktam ennyire simogatni – mondja –, csak akkor, amikor kiviszem a dobozából. Amúgy nem beszélgetek a bábokkal. Pakolgom, öltöztetem őket, de eszembe se jut, hogy hozzájuk szóljak. Egészen addig tárgyak, amíg a színész meg nem eleveníti őket. Bercsényi Peti például úgy tudta megszemélyesíteni Boribont, hogy ahogy oldalról figyeltem az előadást, azt éreztem, megzabálom azt a macit. Aztán előadás után szívfájdalom nélkül elteszem. Látom, hogy édes, ahogy ez a fiúcska is gyönyörű, de ennyi. Egyszer egy rádiós riporter azt kérdezte, szerintem mit csinálnak a bábok, amikor rájuk csukom a raktár ajtaját. Többször is megismételte a kérdést, nyilván valami különös választ várt, de csak annyit tudtam mondani, hogy semmit. Nem jönnek elő a dobozokból, nem beszélgetnek egymással, nincs bábok lázadása.”

Őszinte realizmusa ellenére Rákli Magdi csupa tűz és szenvedély. Úgy beszél a szakmájáról, sőt a teljes színházi műszakról, mintha külön művészeti ág lenne. Gyerekkorában nyilván ő sem kellékesnek készült, érettségi után Győrből jött Budapestre a barátnőivel, hogy a Képzőre, az Iparra felvételizzenek. Mivel elsősre nem sikerült bejutniuk, munkát kerestek a következő felvételiig. A barátnője ábécésorrendben kezdte hívogatni a színházakat, és rögtön az „á” betűnél találatot értek: az Állami Bábszínházban kellékest kerestek, és Magdit azonnal fel is vették. Eleinte csak nézegette, ki hogy csinálja, segítgetett pakolni, de az első saját előadás után rögtön tudta, ez az ő terepe. „Az első olyan darabnál, amit az ember maga csinál, eldől, hogy az illető elmenekül vagy beszippantódik. Velem az utóbbi történt” – meséli.

Mindenki a zenére mozdul

A bábszínházadsi még a képzőművészeti ambíciókat is felülírta: Magdi otthonra talált a családias, de azért művészi, sőt kreativitást is igénylő közegben. „Lassabb volt akkoriban az élet, az idős színészek még szívesen tanígtattak minket. Csak azért bejöttek korábban, hogy előadás előtt kigyakoroljuk ezt-azt, például azt, hogy hogyan kell egy bábbal teregetni. Nekem, kellékesnek mi a szerepem benne, mikor segítsek megfogni az anyagot, hogy ne csússzon le a madzagról, vagy mikor kell megtartanom a báb kezét, hogy igazán szép legyen a mozdulat.”

Ez az összjáték, az együttműködés, a másik emberrel való összehangolódás tartja a pályán 36 éve,

Csejtej Orsolya

azt mondja, ez az, ami mindennél jobban érdekli. „A fából faragott királyfiban például, ahol zenére dolgozik a színész, ott mindenki a zenére mozdul, a világosítótól kezdve a díszletezőig. Zenére megy le a díszletelem vagy zenére kell adott pillanatban elengednem a takarást, hogy a mandarin A csodálatos mandarinban egyszer csak megjelenjen a semmiben.”

A test emlékezik

Rengeteg előadás van a fejében, azt mondja, a kellemes rémálma, hogy egyszer összecseréli őket, de ilyen eddig csak álmában fordult elő: „Évtizedek óta időről időre azt álmodom, hogy a Hamupipőke helyett a Szentivánéjire állok be.” Azt is mondja, hogy ha fejben esetleg el is felejt, mi jön, a teste kezd emlékezni helyette. Érti a keze, ha valamit véletlenül nem úgy rakott össze, ahogy szokott. „Van, hogy adott jelenetnél önkéntelenül elindulok a lépcsőn, nem is tudom, miért, aztán a mozdulatsor hozza a gondolatot: ja, mert be kell tennem ezt vagy azt... Ha csak a rádióban hallgatom A diótörő vagy A varázsfuvola zenéjét, minden pillanatában tudom, hogy a színpadon az adott taktusnál mit szoktam csinálni.”

Harminchat év alatt Magdi egyetlen egyszer állt le, amikor közel 20 éve megszületett a fia, de négy hónap után két előadást azért egyedülálló anyaként is bevállalt: az egyik épp A varázsfuvola volt, amiből legalább 400-at lekellékeztet. Soha nem dolgozott másik színházban, kitérőt is csak egy-egy bábfilmforgatás jelentett: a Dörmögőék kalandjaiban például – emlékeznek: „mégse mondja senki ránk, hogy két balmancsos társaság, előbb-utóbb minden medve kinövi a bocskorát” – az ő keze vagy legalábbis keze munkája is benne van. Ha eszébe is jutott olykor, hogy jó lenne esetleg váltani, mindig visszabilentette magát: duplán terézvárosi, hiszen jó ideje a Bajnok utcában lakik, a Bábszínház a második ott-hona, a kollégái pedig a második családja. Bejárta a világot: turnézott a színházzal Kínától Norvégian át Tajvanig ezerfelé, és munkája elismeréseként tavalyelőtt felterjesztette a bábszínház Magyar Ezüst Érdemkeresztre, amelyet meg is kapott.

Szerényen megjegyzi, hogy pedig ehhez a munkához nem kell végzettség, csak józan ész, némi kreativitás és megbízhatóság. Anélkül nem megy. Mindig időben ott kell lenni, és ha az Alföldi Robi azt mondja, hogy a Kabaréba kell majd neki egy pohár, ami lebeg, whiskey van benne és adott pillanatban meg is gyullad, azt ki kell találni, hogy lehet megvalósítani.

Rákli Magdi egyet sajnál kicsit, hogy felgyorsult az élet. Úgy érzi, hogy egy előadás akkor igazán jó, ha benne van a lélek. Arra reagál a néző. „Rohamtempóban is lehet fantasztikusan szép és jó előadásokat csinálni, de előfordul, hogy kicsit lyukas marad a lélek. Ezért szeretem Hoffer Karsci darabjait, biccent az asztalunkon ücsörgő fiúcska felé: mert ő szerelemre tudja gerjeszteni az embert!”

BÖSZÖRMÉNYI MÁRTON

Jupiter, a bébiszitter

Kilépünk az utcára, a kisfiam és én, hajnal van. A beton ragacsos, nedves, szemetel az eső. Hideg van, a kabátomat összehúzó, a kisfiam ásit, és látom, hogy fázik a szája. A panelházak belevesznek a sűrű ködbe, és a kisfiam megkérdezi, hogy mi az a köd. A köd egy lepel, ami elrejt a házakat. De miért nem látjuk magunk körül? Mert a köd az olyan, hogy messze van. Csak távolról látszik. A kisfiam a sárga leveleken lépdel, aztán inkább kikerüli őket. Azt mondja, játszuk azt, hogy a levelek felrobbannak, ha rájuk lépünk. És a csatornafedelet is ki kell kerülnünk, nehogy felébresszük a Tini Nindzsákat. Ők még alszanak ilyenkor, hajnalban. Lassan lavírozunk a levelek és a csatornafedők között, égeti a szememet a friss levegő, közben arra gondolok, hogy régen én is ezt csináltam. Vagyis valószínűleg minden gyerek ezt csinálja. Feldobja az unalmas sétákat valami kis játékkal. Csak a piros macskaköveken lehet járni, mert a szürke az a tenger. A repedéseket ki kell kerülni, mert azokon keresztül le lehet zuhanni a pokolba. Ha szakállas bácsit vagy terhes nénit látunk, akkor háromszor kell kurjantani, különben megcsíp a darázs. Milyen darázs? – kérdezi a kisfiam. Semmi, mondom, nincs semmilyen darázs, csak hangosan gondolkodtam. Ott egy kutyaszar! A kisfiam ugrik, nevet. Azt mondja, most csukott szemmel fog menni, és elképzeli, hogy mire lép rá. Egy cica farkára, egy medúzára, a Batman köpenyére, apa kezére, spagettire. Én arra gondolok, hogy miről fogok írni ebben a tárcában. És adja magát: majd erről írok, hogy milyen csodálatos a gyerekkor, a gyermeki fantázia, milyen egyszerű és nagyszerű így minden, hogy még egy hajnali sétából is mesevilágot tud teremteni. Írnék az ártatlanság elvesztéséről, a gyerekkor végéről, arról, hogy a mesevilág bezárta kapuit. De aztán rájövök, hogy én ugyanezt csinálom. Persze már nem látok aknákat a levelek helyén, nem látom meg egy faágban Gandalf elveszett botját, már nem tudom kizárni a valóságot, de még mindig rá tudom húzni mesevilág fátylát. Ahogy a köd burkolja be a panelházakat. Én azt játszom, hogy a következő novellámat írom. És a kisfiam azt mondja, hogy rálépett egy farkasember mancsára, nekem pedig eszembe jut az álmom, ami pár órája még olyan élénk volt, mint ez a hajnali utca vagy ez a monitor és ez a billentyűzet, amit éppen püfölok. Mert egy farkasemberrel álmodtam. Vértarkassal, én úgy gondoltam rá. Az ágyam alól mászott elő, sötét volt, csak az előszobában pislákkolt valami gyenge fény. A bestia kisettenkedett a hálószobából és a gyerekszoba felé vette az irányt. Nem tudtam felkelni, mozdulni sem bírtam. Ordítani akartam, de nem jött ki hang a torkomon. Szája sincsen, úgy üvölt, jutott eszembe valamiért Harlan Ellison novellája. Aztán a Jupitert láttam magam előtt. Azt a gázóriást, ami olyan hívogatóan világít az égbolton, pedig nincs rajta semmi élet. Aztán a kisfiam azt mondja, hogy már nincs kedve játszani, elfáradt a lába, inkább vegyem fel. Álmomban hagytam, hogy a vérfarkas bemasírozzon a szobájába, most meg nincs erőm felvenni. Azt mondom neki, hogy bírja még ki egy kicsit, mindjárt odaérünk. Lebiggyeszti az ajkát, szomorú lesz, és én sajnálom, legszívesebben felvenném, de tudom, hogy ez most nevelés. Engeded, hogy a vérfarkas bemenjen hozzá éjjel, hajnalban meg nem cipeled az óvodába. Jupiterre gondolok, most már nem a bolygóra, hanem a régi istenre. Úgy képzelem, hogy virágmintás ingben és zöld bársonynadrágban jelenik meg az ajtónk előtt. Sima az arca, szinte kisfiús, a szeme kék és arany, ahogy villám cikázik keresztül a nyárdélután égbolton. Azt mondja, azért jött, hogy vigyázzon egy kicsit a kisfiunkra, mi addig mehetünk, csinálhatunk bármit. Jupiter kedves és bölcs és szigorú. Sokkal jobban tudja, mi kell a gyerekeknek. Még azt is jobban tudja, mi kell nekem. Úgy képzelem el ezt a Jupitert, mint Freddie Prinze Jr. karakterét a Jóbarátokban. A végtelen türelmű dajkabácsi, aki androgün, aki nem ítélkezik, csak cselekszik, végrehajt. Puha kezében kristályjogar, egyet suhint, a gyerek alszik, kettőt suhint, mosolygok, hármát suhint, és már maszk sem kell a mosolyomra. Apa, ez már az ovi? Felnézek, ott állunk az óvoda előtt. Megölelem a kisfiamat, benyomom az ajtó mögé, ahol megméri a hőmérsékletét. Pittyenés, nem fordul vissza, beleveszett a ködbe. Megyek haza, lábam alatt sárga levelek robbannak.

Háromnapos csoda

Harminchat éve a legnagyobb és legexkluzívabb áruházként nyílt meg, ráadásul olyan épületben, amelyről azt hitték, hogy döntő hatással lesz a budapesti városképre. Igaz, hogy túlélte a rendszerváltást, de a kilencvenes évek végén felépült tízszer nagyobb szemközti pláza átadása után teljesen jelentéktelenné vált.

Legát Tibor

A Nyugati pályaudvar meglehetősen rossz hírű környékének átalakítását a hetvenes évek közepén, a hármas metrónak köszönhetően kezdték meg, ám még mielőtt a budapestiek megismerkedhettek volna az új elemeivel, hatalmas botrány kerekedett abból, hogy a Bajcsy-Zsilinszky utat a Váci úttal összekötő autós felüljárót úgy építették meg két irányból, hogy a híd két vége nem passzolt közepén. A metró átadásával kapcsolatban nem voltak efféle gondok, 1981 végén nagy csinnadrattával avatták fel a Deák tér és a Lehel (akkor: Élmunkás) tér közti szakaszt, ám a korabeli sajtó leginkább a Nyugati pályaudvarnál tapasztalható változások okán ujjongott. „Ezen a nagy közlekedési csomóponton a mélyállomásból két nagy kijárat vezet az aluljárócsarnokokba, melyeknek együttes alapterülete meghaladja az ötezer négyzetmétert. Itt találkozunk az első négykaros mozgólépcsővel, melynek szerkezetei is esztétikai élményt nyújtanak. Az utasnak olyan, mintha egy nagy csőben bandukolna; mellette elsuhanak a kajütablakokra emlékeztető gömbölyű, a felszint idéző, kivilágított képek” – írta a Népszabadság a modernizálódás csimborasszójának beállított metróállomás mára elavultnak tűnő technológiájáról és a régóta sima hirdetésekkel telerakott, akkoriban különös mozgólépcső-dekorációról.

De mindez valóban forradalmi újításnak tűnt azon a környéken. Sokáig a Marx tér (ez volt a neve akkor a Nyugati térnek) számított az egyik legijesztőbb

pesti közterületnek, nem csoda, hogy a városrendezők nem csak az építészeti dolgokban reméltek gyökeres változást. Ráadásul a tér megújítása korántsem ért véget a metró és a felüljáró megjelenésével. A belváros felé eső, villamos- és trolibusz-végállomásként funkcionáló terület is az építetők látóterébe került, ahol egy új nagyáruház, a Skála Metró építési munkálatai kezdődtek meg. A tervek szerint a metróval egy időben adták volna át, sőt 1977-ben elhelyezett alapkövébe azt írták: „Elkészítésének határideje: 1980. december 31.”. Ebből azonban semmi nem lett.

Késik a Skála Kópé

Az áruházlánc vezetője, Demján Sándor 1982-ben egy meglehetősen indulatos interjú adott a késés okairól, ez a hangnem akkoriban egyáltalán nem volt megszokott. Az meg különösen nem, hogy Demján megnevezte azokat a vállalatokat is, amelyeket felelősnek tartott a csúszás miatt, és elmondta azt is, hogy a késedelem mekkora károkat okozott. A Skála főnöke szerint egyebek mellett az volt a baj, hogy a tervek nem készültek el időre, az Uvatervnek ezért kötbért is kellett fizetnie, a kivitelező pedig a fővárossal hadakozott hónapokon át egy „rossz helyen lévő” gázvezeték miatt. Ráadásul időközben arról is

**13 000
négyzetméteres
alapterülete,
930 alkalmazottja
és az elvárt
1,3 milliárd
forintos forgalom
párját ritkította
országszerte.**

döntöttek, hogy az áruház – ellentétben a metróval – nem számít kiemelt beruházásnak, noha korábban akként kezelték. A munkálatok Demján elmondása szerint csak 1979-ben kezdődtek – az új átadási határidő 1982. december 31-e lett –, csak hogy a kivitelezéssel megbízott Középületépítő Vállalat mindössze 15 építómunkást tudott kiállítani, akik az 1982 novemberében készült riport szerint „csak lézengtek az építési területen”, és természetesen senki nem emlékeztette őket az átadási határidőre. Demján Sándor arról beszélt, hogy addigra 100 leendő dolgozót tanítottak be, amivel már 60 millió kárt szenvedtek, nem beszélve az akkor csillagászatának számító évi 1 milliárd forintos bevételkiesésről, amivel eredetileg már 1981-től számoltak. „Ide, a Marx téri Skála-építkezéshez össze kellene hívni a szakembereket, és be kellene nekik mutatni, hogyan nem szabad építkezni. Ami itt történt: nem állapot, hanem kórtünet, olyan kirívó eset, amelyből – az egész tér hosszadalmas rendezésével együtt – a tanulságokat le kell vonni. Már csak azért is, hogy 1984-ben megnyíljon az áruház” – jegyezte meg 1982 novemberében az Esti Hírlap riportere, bár ezt az addigiak ismeretében túlzás lett volna őszinte eredménykedésnek nevezni.

A méretek fogságában

Mindezek után akár meglepetésnek is mondható, hogy a Skála Metró a harmadik határidőt betartva, 1984. május 2-án valóban megnyitotta a kapuit, bár némelyeknek vélhetően csalódást okozott, hogy a nyolcemeletes palotának nem az összes szintjén lehetett vásárolni, a felső emeletek ugyanis a MÁV tulajdonába kerültek. A Nyugati pályaudvarral szemben álló, csupa üveg épület külsejével mindenki meg volt elégedve, sokan Budapest egyik legszebb modern épületének mondták akkoriban. Tervezője, Kővári György – az ő nevéhez fűződik a Déli pályaudvar és a balatonfüredi vasútállomás is – sajnos nem érthette meg az átadást. Az csak később derült ki, hogy a csúszás okai közt szerepelt az is, hogy az építész nem volt hajlandó olyan kompromisszumokra, amelyek az elképzeléseinek ellentmondtak volna.

Az új épület a már említett, először elbaltázott felüljáróval együtt radikálisan megváltoztatta a Nyugati pályaudvar környékét, és nem csak a felszínen. Az aluljáróval egyvonalban hatalmas élelmiszerbolt nyílt, a földszint, a galéria és az első-második emelet volt tulajdonképpen a Skála áruház, a MÁV irodáit pedig csak a Jókai utcai portásos bejáraton keresztül lehetett megközelíteni.

Persze a leendő vásárlókat sokkal jobban érdekelte az árukészlet, mint Kővári csillogó üvegtábláinak városképi harmóniája. A korabeli elvárások napi 30 ezer vevővel kalkuláltak, ezért cserébe pazar körülményeket (a mozgólépcsők mellett légkondicionálás is volt), telefonos ügyfélszolgálatot és exkluzív árut ígértek, például olyan divatcikkeket,

amelyek más Skála-áruházakban sem voltak kaphatók.

A Skála Metró a méreteivel is hódítani próbált. Az összes fórumon hangsúlyozták, hogy a 13 ezer négyzetméteres alapterület, a 930 alkalmazott és az elvárt 1,3 milliárd forintos forgalom párját ritkítja országszerte, ráadásul a nyugati életérzést is megpróbálták behúzni.

Egy korabeli beszámoló szerint az áruházban nem csak vásárolni lehetett. „Büfé, kellemes hangulatú étterem, este hét után úgynevezett színházi vacsorahely működik az épület második emeletén. A hatalmas és szép teraszokon napközben árube mutatót, rendszeres divatbemutatót tartanak, de az áruház vállalja családi és egyéb rendezvények lebonyolítását is” – írták, hozzátéve, hogy a jövőben színházi előadásokat is szeretnének tartani az áruházban, de tudomásunk szerint erre nem került sor.

Mint ahogy nem került sor áruházi parkoló (pláne mélygarázs) építésére sem, pedig 1984-ben már igencsak jelentős autóforgalom volt a fővárosban. Mindezt az áruház szlogenjével – „Metróval a Metróba!” – magyarázták, és ha ehhez hozzátesszük a 4-6-os villamost, illetve a vasutat, elmondható, hogy a megközelíthetőségre vonatkozó tömegközlekedési adottságok valóban kivételesnek számítottak. Csak az új tévét nem lehetett feltenni a villamosra.

A csoda elmaradt

A Skála Metró kezdetben elitnek és exkluzívnak tűnt, ám mivel a nyitása időben megegyezett a maszekvilág térhódításával, a butikok tömeges elterjedésével, sohasem tudott olyan jelentőssé válni, mint a hetvenes évek elején a Corvin áruház vagy azt követően a budai Skála. Persze 1984-ben még senki nem gondolta azt sem, hogy a szocializmus öt éven belül összeomlik, és hogy a kilencvenes évekre már a nyugati árucikkek sem számítanak kiváltságnak. De az sem volt megírva sehol, hogy a rendszerváltás után a Nyugati pályaudvar környéke zavarosabb és veszélyesebb lesz, mint a felújítás előtt, a vevők pedig sokkal nagyobb érdeklődést tanúsítanak az aluljáróban elszabadult feketepiac gyanús eredetű árukészlete iránt, mint a divatból kifelé tartó nagyáruház kínálatát illetően. Valójában mégsem a kezdeti, „sárkányos” kapitalizmus pecsételte meg a Skála Metró sorsát. Sokkal inkább az az át nem gondolt várospolitikai, amely engedni hagyta, hogy ne csak a külterületeken, de Budapest belvárosában is létesülhessenek hatalmas bevásárlóközpontok, és ezek közül is a leghatalmasabb éppen a Nyugati tér túloldalán. A Skála Metrónál legalább tízszer nagyobb West End City Centert 1999. november 12-én adták át, és az elmúlt több mint húsz év alatt szó szerint bebetonozta magát a pályaudvar mellé.

A sors kiszámíthatatlanságát jelzi, hogy a projekt ötletgazdája, lobbistája, főnöke, mindenese ugyanaz a Demján Sándor volt, akinek a Skála Metrót is köszönhattük.

FOTÓ: BENKŐ IMRE

Nyolcezer évnnyi finomság

A Hachapuri régóta stabil pontja Terézváros gasztronómiájának, még ha ez a stabil pont nem is mindig ugyanott helyezkedik el. A grúz konyhának az Andrássy útról kényszerűségből – az étteremnek helyet adó palota felújítási munkálatai miatt – kellett a mostani helyére, a Bajcsy-Zsilinszky útra költöznie. Mivel csak a változás állandó: a jelenlegi időszakban kizárólag házhoz szállítással érhetőek el Grúzia tradicionális fogásai. De persze bíznak abban, hogy hamarosan újra személyesen is fogadhatják a vendégeket.

Nagyon nagy hajtásban voltunk tavaly decemberben, a felutást látva arra gondoltunk, mi lesz majd az idén – hát, erre nem számítottunk – vallja be Kruchio Lajos étteremvezető. A járvány nehéz helyzetbe hozta a vendéglátást is, lehetetlen tervezni, kinyitni a kapukat, majd újra bezárni, berendezkedni a házhoz szállításra, de készenlétben állni az újrainvitáláshoz is. Megpróbálnak minden új helyzethez alkalmazkodni, hogy a közkedvelt grúz fogások eljussanak a rajongókhöz és a kísérletező kedvű vendégekhez.

Hogy a kulináris irányvonalat megérthessük, Kruchio Lajos egy kis gasztrotörténeti utazásra invitál. A grúz konyha nyolcezer éves múltra tekint vissza, nagy hagyománya van nálunk például az ősi, történelem előtti idők szerinti borkészítésnek, a kvevriben (agyagedényben) való borerjesztésnek. Nyolcezer év még tésztagombócból is sok – ennyi idő alatt befolyásolta a grúz konyhát az indiai, a kínai konyhakultúra, ahogyan megtalálhatók benne a közel-keleti, török, arab vonások is. A grúz történelem hagyatéka, hogy az ország, még kiterjedt birodalomként, a selyemút vonalán helyezkedett el, bőven részesülve a fűszerforgalom legjavából is. Ezenkívül az ízesítés szentháromsága – a dió, a gránátalma és a koriander – szinte minden ételben szerepel valamilyen arányban. „A grúz konyhára jellemzők az intenzíven fűszeres, de nem csípős ételek, mint amilyen a népszerű levesünk, a kharcho” – mutatja be az étteremvezető ezt a paradicsomos alapú, zöldfűszeres, savanykás marhahúsleveset. A tradicionális főzést és tálalást képviselik a ketsi fogások is, ezek forró agyagtálak, amelyekben elkészítik, majd fel is tálalják bennük a fűszeres, illatos, gazdag egytálételeket.

Az étterem a talán legismertebb, legtradicionálisabb grúz étel nevét viseli. A hachapuri két változatban készül. Az acharuli egy hajó alakúra formált és így megtöltött kelt tészta, amely abbagyhatatlanul finom. Nem könnyű fogás, de még mindig kicsit könnyedebb, mint ikertestvére, az imeruli, amely valamilyen tejterméket, sajtot, vajat is tartalmaz, és hajó helyett lapos pizzaformára sütik. „Gondolunk azokra, akik minél többféle fogást szeretnének kisebb adagokban kipróbálni, számukra állítottuk össze az úgynevezett Supra menüinket” – hívja fel a figyelmet Kruchio Lajos azokra a menüsorokra, amelyekből jó keresztmetszetet lehet kapni az étterem kínálatából. Grúziában ugyanis bevett dolog, hogy amikor egy család

Egy grúz recept a Hachapuriból: chashushuli

Hozzávalók: marhahús, paradicsom, paradicsompüré, fokhagyma, vöröshagyma, hegyes erős, kovászos uborka, só, koriander, petrezselyem

A marhahúst lassú tűzön pároljuk, majd hozzáadjuk a paradicsomszószt, amibe a kovászos uborka is kerül. Ezután az egészet megbolondítjuk egy kis fokhagymával, hagymával, hegyes erőssel és a hozzávaló fűszerekkel. Amikor elkészült, forró agyagtálban szervírozzuk, grúz kenyérrel tálaljuk.

hatalmas étkezéseket tart, dúsan megrakodják a körbeült asztalt, amelyről mindenki komótosan csipeget. Az itthoni vendégek viszont nem megosztásra, hanem maguknak rendelik az elő-, illetve a főételt, ezért az autentikus konyhát vivő grúz személyzet eleinte nem értette, hogy miért jön vissza ennyi maradék. Emiatt inkább a vegyes tálak irányába vitték el a kínálatot, hogy mindenki többféle finomságot kóstolhasson meg.

Nem csak az az egy újítás született Magyarországon: az étteremvezető nagyon büszke arra, hogy egy itthon fejlesztett desszertjüket a Grúziában jó néhány éttermet üzemeltető tulajdonos kint is meghonosította. Így Budapestről az „öshazába” sikerült egy fogást visszaszármaztatni. A grúz konyha az egyszerű desszertek híve, házias jellegű sütik kényeztetik az édesszájú vendégeket. A grúziai hódítóútra indult tészta egy khinkali, amelyet rengetegféleképpen meg lehet tölteni. Ennek egy mogyorókrémes, kakaós változatát kísérletezte ki a Hachapuri budapesti különítménye, és a nagy sikerre való tekintettel (vissza)honosították Grúziába is.

BK

Miért veszélyes a koronavírus a cukorbetegekre nézve?

Nagyon is észszerű magyarázata van annak, hogy a Covid-fertőzést illetően a diabetészek miért tartoznak a kiemelten veszélyeztetett kategóriába.

A cukorbetegség következtében éhkoppon tartott sejtek az immunrendszer működését is gyengítik, ez az egyik oka annak, hogy a diabetészek aránya magasabb azok között, akiket megfertőz a koronavírus. Számszerűen kimutatható, hogy a cukorbetegek állapota a vírusfertőzést követően súlyosabb, gyakrabban van szükségük intenzív terápiára, mint azoknak, akiknél nem áll fenn ez az alapbetegség.

Nagyon leegyszerűsítve ennek a hátterében az áll, hogy a cukorbetegség önmagában is gyulladásban tartja az érfalrendszert, egy erős virulenciájú koronavírus, tetézve a bajt, gyulladásozó láncreakciót, citokinvihart vált ki, ami a szövetek, szervek oxigénhiányos állapotát idézi elő.

A leghatékonyabb védekezés, ha a cukorbetegek minden lehetséges módon minimalizálják a megfertőződés esélyét, betegségük súlyosságától függően pedig a szokásosnál is gyakrabban ellenőrzik vércukorszintjüket.

Sajnálatos dolog, hogy bár a diabetes mellitus viszonylag egyszerű laboratóriumi módszerekkel, vizsgálatokkal kimutatható, nagyon magas azoknak a száma, akiknek fogalmuk sincs róla, hogy az adott betegségben szenvednek. Mivel a szénhidrát-anyagcsere zavara minden sejtünket, ezáltal valamennyi szervünket, az egész érrendszerünket érinti, távolról sem mindegy, mikor kerül napvilágra a súlyosabb esetben szív- és érrendszeri megbetegedéseket, látásromlást, akár a látás teljes elvesztését előidéző kórkép.

Ezek a szövődmények kellő odafigyeléssel megelőzhetőek. A negyedik x-hez érve mindenkinek célszerű évente egyszer egy átfogó szűrővizsgálatot elvégeztetni, és persze egészséges táplálkozásra, valamint mozgásban gazdagabb életmódra váltani.

DR. SZABADI FLÓRA
kardiológus főorvos

FOTÓ: SHUTTERSTOCK

GYEREKKEL AZ ÉLET

Közös hangolódás az ünnepekre

Gyöngyök, szalagok, üres kávékapszulák, ágak, termések, de még a vécépapír-guriga is a karácsonyi otthon díszévé nemesülhet. Minden háztartás megannyi olyan kincset rejt, amelyekből izgalmas és garantáltan egyedi dekorációk, apró ajándékok készülhetnek a gyerekek bevonásával.

„Még időben vagyunk, érdemes egy kellemes családi kirándulást tervezni valamelyik közeli erdőbe, ahol különböző terméseket, vadgesztenyét, fenyőtobozokat, szép, egészséges faleveleket, ágakat, bogyókat, kavicsokat lehet gyűjteni. Advent első vasárnapján pedig bekuckózhatunk a konyhába, és egy csésze forró kakaó vagy tea mellett nekiállhatunk belőlük karácsonyi díszeket készíteni a gyerekekkel” – javasolja Zavecza Kata, aki nemcsak a Játékvár óvónője, de virágkötő is a saját üzletében.

Szinte percek alatt nagyon szép asztaldíszek születhetnek szép formájú tálba rendezett termésekből és hosszú gyertyákból. Kivált a kisebb gyerekek boldogan csinálnak füzéret aszalt gyümölcskarikából, csipkebogyóból, papírból, fagolyókból vagy akár pattogatott kukoricából – sorolja az óvónő. Ehhez egy nagy lyukú tűn és fonalon

vagy spárgán kívül semmi más nem kell.

Csomagolópapírral bevont gyógyszeres dobozokból, vécépapír- vagy papírtörő-gurigákból, faágra akasztott vászonzól varrt zsákocskából akár adventi naptár is lehet, de a gyógyszeres dobozok különböző papírházikók készítésére is kiváló. Az oldalait kicsipkézve a nagyobbakat mécesstartóvá is varázsolhatjuk.

Üres kávékapszulákból gyönyörűsége angyalkák, füzérek készülhetnek, minimális kézügyességgel kis harangocskákat is létrehozhatunk belőlük.

A kiürített kapszula alját vágjuk körbe, hogy csak a szoknya maradjon. A tetejét lyukasszuk át egy olló hegyével, fűzzük át rajta egy félbehajtott, tenyérnyi hosszúságú selyemszalagot vagy spárgát, 2-3 cm-re lógjon ki lent és fent is. A kapszula belsejébe került dupla szalagra, másfél centire a végétől, kössünk csomót, fűzzük rá egy gyöngyöt – ez lesz a harang nyelve –, majd a gyöngyszem alatt a szalag alját is kössük csomóra. A kis harangunk palástjára arany vagy ezüst alkoholos filccel rajzoljunk hópelyheket, fenyőágot vagy írjunk rá karácsonyi feliratokat! Ha több kapszulánk van, kopogtatót is készíthetünk belőlük: egy kartonból kivágott, a közepén lyukas körgyűrűre ragasszuk fel annyi kilapított kávékapszulát, amennyi ráfér. A lyukas közepébe, celluxszal a papírkör aljához ragasztva, lógassunk bele két kis kapszulacsengettyűt!

D. Á.

STREAM

Illúziók csapdjában

Máris az év legnézettebb pszichothrillere a Hatalmas kis hazugságokat is készítő David E. Kelley új minisorozata Nicole Kidman, Hugh Grant és Donald Sutherland varázslatos alakításaival. A menő New York-i pszichológusnő férjét a szeretője brutális meggyilkolásával vádolják, de vajon mindent megúsznak-e a gazdagok és sikeresek? Nincs tökéletes házasság, ám ahogy a cím is üzeni, mindenkinek van felelőssége abban, hogy észreveszi-e az intő jeleket. Grace Fraser (Kidman) a fehér elit közt is kivételezett életet él, pazar manhattani luxusban, drága magániskolába járatott egy szem fiúgyermekkel. Bombasztikusan szép nő, munkájában elismert, a férje, Jonathan (Grant) sármos gyermekonkológus, akivel húsz év után is naponta szexelnek – nem lehet különb álompart találni, sem olyat, akiknek több irigye lenne. Amikor Jonathant megvádolják, Grace látszólag kész szembenézni a valósággal, sőt belefolyik a nyomozásba. Válaszokat keres, hátha nem gyilkos a férje, az egyéb szörnyű bűneit, a csalást, a hazugságot és a képmutatást talán még meg tudná bocsátani neki. Nem így Grace felbőszült édesapja (Sutherland), aki a lánya és az unokája védelmében (valamint saját büntudata miatt) bármire képes, teljes befolyásával és hatalmas vagyonával a legfenyegetőbb figurává lép elő. Mivel a fő gyanúsított a felső tízezer tagja, az

áldozat pedig a munkásosztályé (ráadásul az egyik páciensének az anyja), a mély társadalmi feszültségek is felszínre buggyanak, és lehet vitázni erkölcsi normákról, helyzettel és státusszal való visszaélésről is. A nyomozás sokkoló részletei mellett a sorozat kísértetiességet a bravúros fényképezés adja: az előtérben folyó beszélgetések mögött ott lüktet a pandémia előtti New York embertömege, zaja, kipárolgása, vihar előtti csendje. A fényreklámok alatt éjjelente hegyes árnyak osonnak, és a nyomozóknak meggyőződése, hogy Grace többet tud annál, mint amennyit nekik elárul. De vajon ezzel magát, vagy a férjét védi még ezek után is? Netán valaki mást? Ha pár hét múlva a fordulatos történet végére érünk, kiderül, hogy mi is besétáltunk-e valahol az illúziók csapdjába.

(Tudhattad volna, HBO GO)

TV ŐRÜLT, NEM ELMEBETEG (HBO GO) Lebilincselő dokumentumfilm dr. Dorothy Lewis pszichiáterről, aki évtizedeken át a halálsoron ülőkkel dolgozott, próbálta megvizsgálni, hogyan váltak gyilkossá, és úttörő munkájával elérni, hogy az elmebetegeket ne végezzék ki. A világ egyik legjobb dokumentaristája, Alex Gibney mutatja be őt, a Mindhunterből ismerős borzongást keltve, csakhogy itt mindenki valódi: Amerika legrettegettebb sorozatgyilkosai beszélnek a doktornő saját videofelvételein, a végére egy lehetséges fordulatot tartogatva Ted Bundy ügyében.

TV

Konténercoelhók

Valódi emberkísérletet látunk az extrém elszigeteltségben zajló valóságshow-ban. Hetente négy celeb költözik be egymagában a világtól elzárt konténerekbe, hogy bizonyítsa, kibírja öt napig a telefonja, órája, családja meg a követői nélkül. Közben a napjaik összefolynak, nem tudják rendesen kipihenni magukat, felfalja őket az unalom – ismerős karanténtünetek, csakhogy ők bármikor megnyomhatják a pánikgombot, és vége az önkéntes rabságnak. Miközben hol szórakoztató, hol nyomasztó magánszámaikat nézzük napi 40 perces epizódokra összevágva, a stúdióban egy klinikai szakpszichológus elemzi a viselkedésüket, és ha indokoltnak látja, meg is nyomja a gombot helyettük. Pánikroham, hallucináció, összeomlás – ilyen bezártságban és magányban a legstabilabb személyiségek is megborulhatnak. A nagyszájú, egobajnok celebek sem tudhatják előre, belőlük mit hoz ki ez a teszt. Enni kapnak, nem kell megtanulniuk műkorcsolyázni, se egymást dobálni vízzel töltött lufikkal, csupán egész nap beszélni a kamerákba meg elszórakoztatni magukat a néhány bevitt személyes tárgyukkal, mint az ölelőpárna, a jógamatrac vagy a festékpaletta. Soha nem sejtettük, mennyi hobbifestő akad a celebek közt, bár az elkészült szívárványos-sirályos naplementék épp olyan fájdalmasak, mint amikor végtelenített Coelho-módban bölcselkednek az élet fontos és mély dolgairól. Persze a megosztó figurák eleve érdekesekek a nézőknek, az első körben Lakatos Márk, Berki Krisztián, Molnár Nini, a Luxusfeleségekből és az egykori Alföld tévés riporter, ma influenszer Megyeri Csilla költözött be. Az Ázsia Expresszt együtt megjárta Berki és Megyeri végig egymással évődtek külön-külön bezárva is – ügyes szerkesztői húzás volt őket összerakni, bár ennek otthon maradt párjaik biztos kevésbé örültek. Egy idő után azonban mindenképpen minden pótcselekvés kimerül, leolvadnak az önkontroll falai, elindul a „veszélyes és izgalmas önismereti kaland”, ami kívülről nézve töményebb, mintha egyben kellene végigpörgetnünk a valaha közzétett összes Insta-posztjukat.

(Celebcella, Viasat6)

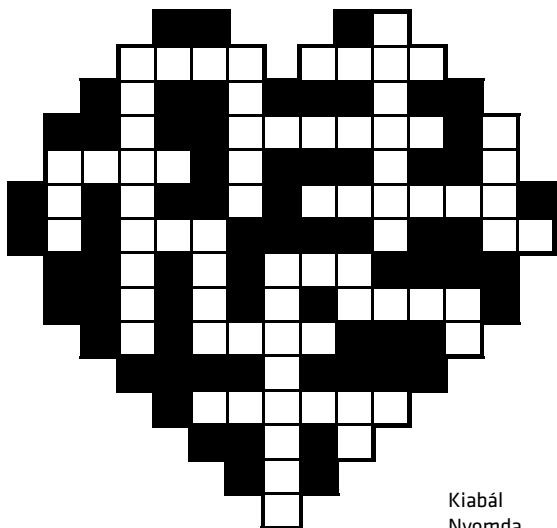
ALKALMI RANDEVÚ

(Netflix) Az év legcukibb, legszókimondóbb romantikus vígjátékában két magányos szingli (Emma Roberts és Luke Bracey) egyezséget köt, hogy minden ünnepet együtt töltenek, mert

egyedül érkezni a családi rendezvényekre, a gyerekek asztalánál enni, a rokonok aggódó és szánakozó megjegyzéseit hallgatni totál szívás. Közben óhatatlanul összegabalyodnak, de az elköteleződéstől való félelmük nem könnyíti meg, hogy „szabipárból” hétköznapi pár lehessenek.

AZ ÉLET DICSÉRETE (Epic Drama) A 30-as évek vidéki Angliájában játszódó kedélyes sorozat főhőse egy yorkshire-i faluba elkerült ifjú állatorvos. Angol humor és Downton Abbey-szerű elegancia: nappal térdig sárban dagonyázik az állatok mellett, este a helyi előkelőségek bálján pezsgőt kortyolgat, és persze szemet vet a tiltott gyümölcsre, a ház már férjezett úrnőjére.

TEKERVÉNYES

- BEÍRANDÓ:**
Apa	Lány
2 betűs szavak Kap	Orsó
Ár	Süni
Ma	4 betűs szavak Szív
Pá	Adat
Tó	Álom
3 betűs szavak Após	5 betűs szavak Virág
	6 betűs szavak

- Kiabál
Nyomda
Repülő
- 7 betűs szavak** Csillag
- 8 betűs szavak** Kandalló
- 9 betűs szavak** Színdarab

SUDOKU

		4		2	1			6	7		C		
	5			8	4								
E		1	8	6	0			D			B	4	
B			D	F	9				1	C		0	
		3	9			F				1	C		
					D				F				
1	E	C		A	3	0		7				D	
F	A	D	2			7			B		1	6	
7		A		B	4				D		8		
	B	8							E	2	5	A	
	4					E						C	
	C	F			7	1		5		B	D	0	
2				7	8	F		A	4			6	
									3	F	4		
C			6	D					B	0	5		
	8	9	E			6					1	0	7

SKANDI

*	↘	Tegnap utáni nap Zavaró nesz	↘	... Roth, színész Őröl	↘	Góré Német Demokratikus Köztársaság	↘	Ötörai ital Méter	↘	Királyi kincstár Hig étel	↘	Mutató névmás Retteg	*
Miles Davis idézet 1. rész	→												O
*	↘	... Seyfried, színésznő Idézet 2. rész						Dressz Folyékony kenyér	→			Jómagam	↘
Lemezlovas Top része!	↘		Kör keverve!			Maró anyag					Női szólam		
↘	→	Kötőszó	Ákos Kinga		Gramm	Vén ... Maria					Részvénytársaság	Kerek betű	→
Folyadék Piszok	↘		Zorro		... Dezső, színész Úl fordítva!						Hézag		
↘	→			Liter		Bowling		Költöző madár	*	Keresztül		Névelő	→
5. zenei törzshang	↘	Kor angolul	Luxemburg autójele	Tűzrégeység Teherautó márkája					Vanessa... hegedűművész	*	Üzlet	Kutya	→
Előcsarnok Növényi szem	↘				Mondat alkotóeleme		Dóm vége! O.G.N.			Bór		Kupa-győztesek Európa-kupája	Bit jele Horvát olajcég
↘	→		Suli Tehén mondja							Nyomató márkája Tantál			*
*	N												*
*	*	Görög nemzeti ital				Nátrium			Apró, pókszerű állatka				*

REJTVÉNYNYERTESEK Az november 5-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertesei: **Zsigó Pálné, Sike József.** Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2020. november 25-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. A helyes megfejtést beküldők között 2 db 10 000 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom, garanciával.
Hívjon bizalommal! Tel.: 06-20-980-3957

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, VÉCÉCSÉSZÉK, VÉCÉTARTÁLYOK cseréje, javítása. Mosó-, mosogatógépek bekötése.
Tel.: 06-30-447-3603

Nerc, róka, nutria, mindenfajta szőrmebundát vásárolok, illetve teljes ruhanemű-hagyatékot, kiegészítőket veszek. Tel.: 06-20-229-0986

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. Tel.: 06-20-264-7752

STUDIO ANTIKVÁRIUM díjmentes kiszállással és azonnali elszállítással készpénzért vásárol régi és új könyveket, teljes könyvtárakat, térképeket, metszeteket, kéziratokat, képes levelezőlapokat, festményeket, porcelánokat, egyéb régiségeket, teljes hagyatékot.
Tel.: 06(1)312-62-94; 06-30-941-2484

Eltartási és életjáradéki szerződést kötnék olyan idős hölgygel, úrral akinek szüksége van ápolásra, gondozásra vagy csak anyagi segítségre, nyugdíj-kiegészítésre.
Megbízható, korrekt vagyok, évek óta jól együttműködünk.
Tel.: 06-70-381-8029, 06-20-583-9944

Adminisztrációs munkát keresek rész munkaidőben. Otthoni munkavégzés is érdekel. Angol és német nyelven fordítást, magánszemélyeknek tolmácsolást is vállalom.
Tel.: 06-70-419-0213

Idősgondozást vállalom, kutyasétáltatást, kis-, nagybevásárlást, kis-, nagytakarítást, felolvasást, teljes háztartásvezetést, amennyiben szükséges, több mint 20 éves tapasztalattal. Leinformálható 50 éves hölgy vagyok. Tel.: 06-70-406-1553

Fiatal hölgy kötne eltartási, illetve életjáradéki szerződést. Mindenféle háztartási munkába becsapatok. Tel.: 06-20-932-0983

Ábrahám Gold Galéria: arany-, ezüst-, antikvásárlás, festmények, bútorok, lakberendezési tárgyak, régi képeslapok és mindenfajta régi pénzek, kitüntetések!!!
Tel.: 06-31-314-0767,
üzlet: Szent István körút 12.

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával.

Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség.

Adventi ötletek és karácsonyi trendek

Míg a ruhadivatot Párizs diktálja, a karácsonyi trendek évről évre a Frankfurtban megrendezett Christmasworldön dölnék el. A világ legnagyobb karácsonyi kiállításán legutóbb 47 ország 1063 kiállítója vett részt.

Mire jutottak 2020-at illetően a karácsonyi guruk? Ha követni akarjuk a divatot, milyen színekbe öltöztessük a fát?

Az idei év egyik uralkodó színe nemcsak a lakáskultúrában, de a karácsonyi dekorációban is a kék. Különösen népszerű az árnyalatokban gazdag szín három tónusa: az al aqua, a tengerész- és a pávakék – csillogó ezüsttel a műhóval lefűjt ágakon hűvösen elegáns látványt nyújt. A türkizzel is varázslatos ünnepi miliőt tudunk teremteni.

Első hallásra furcsán hangzik, de remekül fest a zöldön a zöld, amikor ennek az egy színnek a különböző árnyalataiba öltöztetjük a karácsonyfát. Kivált jól mutatnak a fű- és a mohazöld világosabb és sötétebb tónusait felvonultató matt gömbök a fényes mentákkal, pisztáciákkal, csillogó mélyzöld díszekkel, szalagokkal kombinálva.

Nem kell aggódnni, továbbra is trendi a természetes anyagokból, fából, szalmából, agyagból, különböző termésekből álló díszítés. A sok fehérrel, natúr és fa színekkel jellemezhető skandináv dizájn és a hozzá nagyon közel álló, de színeiben valamelyest gazdagabb minimalista stílus is menő.

Aki különleges hangulatra vágyik, az díszítse karácsonyfáját fémszínekkel, az antikolt hatású matt gömbök, a tompa ólomszürke, az ezüst, az arany és a platina kevés fehérrel és mélyvörössel nagyon jól mutat.

A karácsony még messze, ám advent első vasárnapja nagyon is közel van. Aki nem ragaszkodik a klasszikus három lila, egy rózsaszín gyertyás fenyőalapú adventi koszorúhoz, az bátran újíthat. Nemcsak nagyon mutatós, de percek alatt elkészíthető az a koszorú, amely egy dekoratív tálon négy fejjel lefelé állított pezsgőspohárból áll. A kelyhek alatt műhóval megszórt tobozból, kevés zölddel teli tájat lehet varázsolni, a talpra pedig mehetnek a gyertyák. Formabontó, de fiatalosan vagány ötlet a kimustrált biciklikerekből készített koszorú. Egyetlen hátránya, hogy vagy nagyon kicsi biciklikerek, vagy nagyon nagy asztal kell, hogy igazán érvényesüljön a látvány.

Néhány ráhelyezett zsályalevéllal vonzza a tekintetet a fehér kavicsból vagy különböző méretű törtszínű gyöngyökből készített, végtelenül elegáns koszorú, amelynek a közepén semmi egyéb, csak négy vakítóan hófehér, karcsú gyertya áll.

D. Á.

MŰÜVES SÍPÁLYA, színes mászófal és kirándulóösvény várja a mozogni vágyókat a koppenhágai hőerőmű és hulladékégető tetején a pandémia alatt is. A tíz év alatt felépült CopenHill Dánia legnagyobb önálló környezetvédelmi beruházása volt. A zölderőmű több nemzetközi díjat is nyert mint a modern építészet különleges remekműve, ami a fenntarthatóságot és a városlakók kényelmét egyaránt szolgálja.

Az oldalt összeállította:
Bálint Orsolya

Karanténtünetek az iskolásoknál

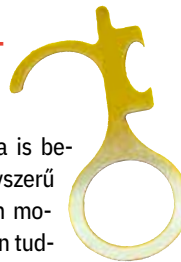
A gyerekek elfelejtettek késsel-villával enni, sokan visszazoktak a pelusra, elvesztették a motivációjukat, rengetegen éltek át visszaesést a tanulási képességeikben a karantén alatt – figyelmeztet a brit oktatáskutató hivatal (Ofsted) friss jelentésében. Nagy-Britanniában márciusban zárták be az iskolákat, és bár júniustól fokozatosan visszaengedték a legkisebbeket és az alsó tagozatosokat, a gyerekek többsége szeptemberig nem járhatott iskolába, aminek már most súlyos következményei látszanak. Ennek kezelésére a brit kormány nemrég egy egymilliárd fontos fel-

zárkóztatási alapot is létrehozott. Szeptember óta 900 iskolában kezdték el a felmérést, amiből kiderült, hogy a karantén által legsúlyosabban érintett csoport a kisgyerekeké, akik megszenvedték az iskola hiányát, és egészen alapvető készségekben is visszaestek. A többségnél a tanulási képességek különböző mértékben sérültek, és vitathatatlanul nagy a lemaradás a tananyagban. A kamaszoknál gondot okoznak a koncentrációs nehézségek, a motivációhiány, a legyengült állóképesség, emellett sokaknál jelentkezett mentális krízis, ami szélsőséges esetekben étkezési zavarokhoz, öncsonkításhoz is vezethetett. A karantén kedvező hatása, mint a szülőkkel eltöltött több idő és a családi értékek megtapasztalása, leginkább a tehetősebb réteg gyermekeinél volt érezhető, illetve ahol eleve erős támogató háttér van a gyerekek körül.

A PANDÉMIA MIATT

mindennapi életünk részévé válhatnak, és már a karácsonyi ajándéklistába is beilleszthetők az olyan egyszerű kütyük, amikkel a városban mozogva nagyobb biztonságban tudhatjuk magunkat és szeretteinket. Egy kulcstartón is elfér az antimikrobiális kulcs, amivel érintésmentesen kinyithatunk ajtókat, megnyomhatjuk a lifthívót, a zebránál az átkelésjelzőt vagy bepötyöghetjük a PIN-kódunkat a bankautomatánál és a boltban. A maszkok tekintetében a megbízhatóság után fontos szempont, hogy az egyéniséget és az érzelmeket tükrözzék, mint a LED-kijelzős maszk, amelyre beállíthatjuk az aktuális hangulatunk szerinti arckifejezést. Az átlátszó műanyag maszk különösen azoknak hasznos, akiknek a munkájában a mosoly létfontosságú, például a gyógyí-

tásban vagy a vendéglátásban. Az alapos fertőtlenítés megoldható otthon az UV-dobozzal, amibe hazaérve betehetjük a telefont, a lakáskulcsot, a tárcát, és létezik már olyan UV-s fertőtlenítő „matrica” is, amit a telefonunk hátlapjára felragasztva bárhol bevethetünk, a villamoskapaszkodótól az irodai asztalon át a menzás evőeszközök fertőtlenítéséig. Aki inkább a hagyományos alkoholos kézfertőtlenítés híve, ebből is talál már felhasználóbarát és dizájnos termékeket, amelyek kellemesen hidratálnak, biztonságosan használhatók házi kedvencekre is vagy akár divatkiegészítőként lehet őket magunkon hordani.

FŰTÖTT ARCMASZKOT TERVEZTEK

az MIT tudósai, ami nemcsak kiszűri, de egy akkumulátorral melegített rézlemez segítségével el is pusztítja a vírusokat. Ez csupán egy a sok találmány közül, amelyek naponta születnek a Massachusettsi Műszaki Egyetem maszk- és védőruházat-fejlesztő laborjában, ahol már a jövő újabb vírusveszélyeire is készülnek.

AZ ANGLIAI BRISTOLBAN épül a marsi lakóépületek prototípusa, egy sarkkörüli bázisokon dolgozó brit építészroda tervei alapján. A 40 négyzetméteres lakóház alsó szintje a felszín alatt lenne, benne a hálószobák, a kikapcsolódást nyújtó virtuálisvalóság-szoba, egy fürdő, a teakonyha és az ételmezt adó hidropónikus kertészet. A felső szint aranyozott fóliából készül, ami jó hőszigetelő, könnyű szállítani, majd a helyszínen felfújni és megtölteni marsi földdel. Áprilistól a látogatóknak is megnyitják a talán nem is

olyan távoli jövőnk otthonát, ami kráterek helyett egyelőre a bristoli dokkokra néz.